

Joy of Mitzvah

Collected from the **Holy Zohar**

the teachings of the Holy Tanna Rabbi Shimon bar Yochai זיע"א

with the elucidating commentary of

Matok MiDvash

composed by the great Rabbi **Daniel Frisch** אונ"

Translated and annotated by **Efraim Palvanov**Edited by **Rabbi Yisroel Wilk**

Widely disseminated for the benefit of the masses **Lag B'Omer 5781**

הקונטרס שמחה של מצוה

נתנדב ע"י הנדיבים החשובים ידידנו המזכה את הרבים בהפצת הזוהר הקדוש באופן השווה לכל נפש

הרה"ח דוד בן חיה עליזה שליט"א

לזכות ולכבוד האי גברא רבא ויקירא

הגה"צ רבי משה פריש שליט"א

בנו חביבו ויסירו של מרן רבינו הגה"ק

המחבר רבי **דניאל** זצוק"ל

בעל **מתוק מדבש** על **הזוהר הקדוש** ושא"ס

אשר האיר עיני העולם בתורת הנסתר

לזכות ולהצלחת

אודלי'ה בת זלפה יפה בת זלפה

יה"ר שיזכו לזיווג הגון בקרוב ובניקל בסייעתא דשמיא ויתכרכו בכל מילי דמיטב

חלק מהקונטרס נתנדב

ע"י משפחת מרגליות המעטירה הע"י

לברכה והצלחה בכל הענינים

נתנדב לכבוד הבר מצוה של הבה"ח יניק וחכים כמר **אברהם נחמן** בן **חדוה שרה וויינגארטען** ני"ו

לזכות ולהצלחת הר"ר **מאיר מתתיהו** בן **פריידל** שליט"א וכל משפחתו

לברכה והצלחה בכל הענינים

לזכות ולהצלחת הר"ר **מאיר משה** בן **יטא רות** שליט"א לברכה והצלחה בכל הענינים

> לזכרון עולם לעילוי נשמת הר"ר **עזרא חיים**

בן אברהם צבי אייזנמאן ז"ל

הונצח ע"י בניו

משפחת שרייבער המעטירה הע"י

לעילוי נשמת הר"ר **דוב** בן **שלמה** ז"ל

הונצח ע"י בנו היקר הר"ר יעקב פישל לאופר שליט"א

חלק מהקונטרס נתנדב

ע"י הר"ר דוד מאיר וויינגרטן שליט"א

לברכה והצלחה וס"ד בכל הענינים

לזכות ולהצלחת

הר"ר משה בן רחל לאה שליט"א מרת רבקה חנה בת רינה תחי

לזכות וַלֿהצלחת

הר"ר שלמה דוד בן יהודית מלכה רובין שליט"א

לזכות ולהצלחת

הר"ר דניאל יהושע שליט"א

וכל משפחתו

לזכות ולהצלחת

הר"ר שמאי שמחה

בן ליבא טאפער שליט"א

יה"ר שכולם כאחד יתברכו מן השמים בברכה והצלחה וסייעתא דשמיא בכל הענינים ברוחניות ובגשמיות ואך טוב וחסד ירדפם כל הימים מתוך נחת והרחבת הדעת עד ביאת גוא"צ בב"א.

The TremendousImportance of Studying the Zohar

In the holy books of the great Sages of Israel we find countless praises for one who immerses in the study of the Holy Zohar, and the incredible spiritual power of such study. While the Zohar is usually associated with deeply esoteric and mystical matters, in reality more than half of its content deals with simple and revealed concepts that can be understood by all, including many powerful words of mussar and chizzuk. These teachings are meant to sanctify and strengthen a person, as well as to help them overcome the yetzer hara that seeks to pull a person away from the divine path. In our generation, it has become all too common for people to fall into the trap of materialism, focusing on the desires of the body instead of the holy soul. As pointed out by our Sages, the Zohar has the ability to save a person from this trap and to illuminate one's life in this world below, while at the same time opening the door to eternal life in the World to Come.

The saintly Chida (Rabbi Chaim Yosef David Azulai), in his Avodat HaKodesh (Moreh B'etzha siman 44), wrote: "The study of the Zohar transcends all other forms of study—even in the secrets that one does not understand—for it is a great rectification for one's soul." Similarly, Rabbi Eliezer Papo writes in his Pele Yoetz (in the section titled: Zohar): "The study of the Zohar is a supreme way to purify and sanctify the soul. Even if one makes many errors in understanding it, it is still important before the Holy One, blessed be He." The Ba'al ha'Tanya (Rabbi Schneur Zalman of Liadi) wrote in his Me'ah Sha'arim that if one's heart is filled with folly and becomes a "heart of stone", the best antidote "is the study of the Zohar, for the word zohar means the radiant light that illuminates a dark place..." In other words, the Zohar has the power to illuminate even the darkest heart. Finally, Rabbi Israel Dov Ber of Wiladnik adds in his She'erit Israel that "The words

and expressions of the Holy Zohar themselves connect a person to God."

For these reasons, it is all the more important to take up the study of the Zohar in our difficult days. The Zohar itself tells us that through its study, Israel will merit both great blessing in our present reality, as well as hastening the coming of Mashiach: "Israel is destined in the future to taste from the Tree of Life—which is the Zohar, and in the merit of its study they will be redeemed from their exile." (Zohar III, 124b) "Many of the Children of Israel below in this world will have sustenance and spiritual rectification through the study of the Holy Zohar... and through this will come our righteous Mashiach and blow the great shofar to herald our freedom!" (*Tikkunei Zohar* 23b)

The Heavenly Gift That Our Generation Has Merited

Over the centuries, many profound commentaries have been written on the Zohar. However, most people are unable to penetrate those deeply mystical works. In his introduction to Damesek Eliezer, Rabbi Eliezer Tzvi of Komarno, zt"l wrote in the name of his father, Rabbi Yitzchak Isaac of Komarno, that it was the great wish of the Chozeh of Lublin that someone would be able to compose a peshat commentary on the Zohar, which would allow every Jew to cleave to its holy words, and thereby connect to Hashem. For it is well-known that the primary way for a person to be to acquire devotion to Hashem is through the study of the Zohar.

It appears that the wishes of the *tzadikim* made an impression in the Heavens, and our generation—the generation of the "footsteps of Mashiach"—has merited to receive such a commentary. This is the great and wondrous commentary of *Matok MiDvash*, written

on the entirety of the Holy Zohar, elucidating it in a clear and simple fashion that is easily accessible and understandable by all. Now, every Jew who wants to enter Hashem's Chamber to serve Him with the stirrings of his heart and soul, has an opportunity to truly understand, to some degree, the secrets of Hashem and the mysteries of the Holy Torah.

The righteous emissary who merited to complete this holy task, with great siyata d'shmaya, was a saintly man who dedicated his entire life to strengthen the masses, the mekubal Rabbi Daniel Frisch, ztk"l. Building on the holy commentaries of previous mekubalim, Rabbi Frisch devoted many years of hard labor and continuous toil to produce a new, simplified commentary on the Zohar that could be understood by everyone. His commentary, as the well-known Matok MiDvash, has been extraordinarily successful, arousing tremendous interest across the Jewish world, both in the Holy Land and in the diaspora, in synagogues and study halls in all communities. It has been happily received with great appreciation and admiration, and its author has merited exalted words of praise from the Gedolei Israel. Today, the daily study of the Zohar with Matok MiDvash has become widespread around the world.

Spreading the Message Further

The righteous author of *Matok MiDvash* merited to have his wishes fulfilled in that his children continue walking the holy path that he paved. They have undertaken to further spread the powerful words of the Zohar and the secrets of the Torah as far and wide as possible. With great *siyata d'shamaya*, they established the Matok MiDvash Institute, dedicated to disseminating the holy teachings of the Zohar and *Matok MiDvash* through various means including the publication of beautiful books and the free distribution of

shorter *kuntresim*. These shorter treatises are compiled from the Zohar and *Matok MiDvash* on specific topics, such as working on a certain character trait or understanding a particular concept, and are distributed freely to enlighten people and assist them, to strengthen the masses and bring them boundless merits.

Recently, a new task has been undertaken to translate these short kuntresim of Zohar and Matok MiDvash from lashon hakodesh to English, to make the Zohar even more accessible so that everyone should have the opportunity to study it, and to merit benefitting from it. It is important to know that, first, these treatises deal only with the revealed aspects of Torah that are relevant and practical for every Jewish soul, and not with the more esoteric matters of Kabbalah. Second, these treatises have been produced through careful and meticulous translation, from the original Zohar and Matok MiDvash, to be as accurate and clear as possible, with additional helpful footnotes where necessary.

Attached here is the second such publication, *Discourses on the Joy of Mitzvah*, relating the Zohar's profound teachings on the nature of happiness, and how to serve Hashem with true joy.

עבדו את ה' בשמחה

מצינו בדברי חז"ל מימרות רבות בהפלגת הענין של שמחה על קיום המצות ואי"ה עוד חזון למועד להרחיב בסגולה קדושה ונעלית זו. אולם כדאי לציין עתה את הדברים הנוראים שיובאו להלן למען דעת רבים מבני ישראל להזהר במשנה זהירות ודקדוק יתר בשפר מעלת קודש זו, זה לשון הרב מוהרח"ו זי"ע בהקדמתו לספר שער המצות בתוך דבריו הק' שם: השרש שהכל נשען עליו הוא שבעשיית המצוה אל יחשוב שהיא עליו כמשא, וממהר להסירם מעליו, אבל יחשוב בשכלו כאלו בעשותו אותה המצוה ירויח

=Matok MiDvash

Introduction

"Serve Hashem with joy..." (Psalms 100:2)

We find in the words of our Sages many statements with regards to the notion of joy in the fulfilment of mitzvot, and God willing, in the future we hope to expand upon this holy and lofty matter. However, for now, it is worth mentioning the following wondrous words [of Rabbi Chaim Vital z"l] in order to make it known to the Jewish people at large, how important it is to be extremely cautious and exceedingly punctilious in this holy matter. Maharchu, 1 may his merit protect us, writes in his introduction to Sha'ar HaMitzvot: The root upon which everything depends is that a person engaged in a mitzvah should not think of it as a burden which he hastens to rid of. Rather, he should think in his mind as if by fulfilling this mitzvah he will earn thousands upon thousands of gold coins, and he will thereby be happy in fulfilling that mitzvah with a joy that has no end, with heart and soul, and a great desire [to fulfil it], as

^{1.} Rabbi Chaim Vital (1543-1620), the primary disciple of the Arizal, who is often referred to as *Maharchu*, which stands for "our teacher, Rabbi Chaim Vital".

אלף אלפים דינרי זהב, ויהיה שמח בעשותו אותה המצוה בשמחה שאין לה קץ מלב ונפש ובחשק גדול, כאלו ממש בפועל נותנים לו אלף אלפים דינרי זהב אם יעשה אותה. וזה סוד הפסוק תחת אשר לא עבדת את ה' אלהי"ך בשמחה ובטוב לבב כו'. מודה סוד רב ברונא (ברכות 0 ע"ב) דחד יומא סמך גאולה לתפלה, ולא פסק חוכא מפומיה כל ההוא יומא, וזה יורה על אמונת בטחונו בבורא יתברך בתכלית האחרון יותר משאם היה השכר מזומן לפניו בפועל, וכפי גודל שמחתו באמת ובטוב לבב הפנימי, כך יזכה היה השכר מזומן לפניו בפועל, וכפי גודל שמחתו באמת ובטוב לבב הפנימי, כך יזכה

-Matok MiDvash-

if he is really earning thousands upon thousands of gold coins by fulfilling that mitzvah. This is the secret of the verse "because you have not served Hashem, your God, with joy and with gladness of heart…"²

And this is the secret of Rav Berona (*Berakhot* 9b), who one day connected redemption with prayer, and "laughter did not cease from his mouth that entire day". This teaches us the utmost depth of his faith and trust in the Blessed Creator, [for he rejoiced] even more than if he would have had the reward [for that mitzvah] right before him! According to the greatness of one's true joy and gladness of heart, he will receive the Supernal Light, and if one becomes

^{2.} Deuteronomy 28:47. This verse comes at the conclusion of a list of curses. The Torah warns that such curses may, God forbid, come upon the Jewish people if we do not serve Him with real joy, and instead see mitzvot as a burden that we would rather not be troubled with.

^{3.} Here in the Talmud, the Sages are describing the importance of being somekh geulah l'tefilah—that one should begin the Amidah prayer immediately after reciting the blessing "ga'al Israel". Rabbi Ila'a relates how his brother Rav Berona is a "great man who rejoices in mitzvot". We are then given an example of how much Rav Berona rejoiced in mitzvot: one time he was able to be somekh geulah l'tefilah precisely at sunrise (the earliest possible time to pray, and how the pious vatikin would do it, as Tosfot explain). For the rest of that day Rav Berona was in a state of pure joy and happiness.

לקבל אור עליון, ואם יתמיד בזה אין ספק שישרה עליו רוח הקודש, וענין זה נוהג בקיום כל המצות כלם בין בעת שעוסק בתורה שיהיה בחשק גדול נמרץ בהתלהבות עצום כאילו עומד לפני המלך, ומשרת לפניו בחשק גדול למצוא חן בעיניו לקבל ממנו מעלה יתירה וגדולה, ועיין שם המשך הדברים.

וידועים דברי הרב מוהרח"ו זי"ע בפתיחת הספר הק' שער הכונות, וז"ל: אסור לאדם להתפלל תפילתו בעצבון, ואם נעשה כך אין נפשו יכול לקבל האור העליון הנמשך עליו בעת התפילה כו', אמנם תהיה בשמחה יתירה וגדולה בכל האפשר כדמיון העבד המשמש את רבו בשמחה יתירה, ואם משמשו בעצבות, עבודתו נמאסת לפניו, וכמעט שעיקר המעלה והשלמות והשגת רוח הקודש תלויה בדבר זה בין בעת

=Matok MiDvash=

consistent in this, there is no doubt that he will merit to have *Ruach haKodesh* (Divine Inspiration) rest upon him. This notion applies to the fulfilment of all mitzvot, including when one is studying Torah. One should have a great and intense desire, with immense excitement, as if one is standing before the King, and serving Him with a great desire to find grace in His eyes, and receive from Him an additional and greater level...

Also well-known are the words of Maharchu, may his merit protect us, in the opening of the holy book *Sha'ar HaKavanot*: It is forbidden for a person to pray while in a state of sadness, and if he does so, his soul is unable to receive the Supernal Light which comes during prayer. Instead one should be exceedingly happy, as much as possible, like a servant who tends to his master with an exceeding joy. And if [the servant] tends [to his master] in sadness, his service is despicable before the master. Attaining spiritual elevation, perfection, and *Ruach haKodesh*, is mostly dependent on this [joy], whether it's during prayer or in the fulfilment of any other mitzvah. We see this, for example, in the Talmud

תפילתו ובין כשעושה איזה מצוה משאר המצות, וכמו שכתוב בגמ' (ברכות ל ע"ב) מההוא דהוה קא בדח טובא כו' ואמר תפילין קא מנחנא, ואל תבוז לענין זה כי שכרו גדול מאוד.

וכבר ציין המשנה ברורה (סימן תרסט ס"ק יא): והעידו על האר"י ז"ל שאמר שהמעלה העליונה שהשיג באה לו על ידי שהיה משמח בכל עוז בשמחה של מצוה, ומקורו מספר החרדים למוהר"א אזכרי זי"ע בהקדמה למצות, אות ד, וזה לשונו: התנאי הרביעי השמחה הגדולה במצוה, דכל מצוה ומצוה שתזדמן לו דורנא (מתנה) הוא דשדיר (ששלח) ליה קודשא בריך הוא, ולפי רום השמחה יגדל שכרו, וכן גילה הרב החסיד המקובל

=Matok MiDvash=

(Berakhot 30b), where it is written of he who was "exceedingly joyful" because he was "donning tefillin". 4 Do not scorn this matter, for its reward is tremendous.

As has already been highlighted in the *Mishnah Berurah* (669:11): They testified that the Arizal said, that the high level that he attained came to him through the fact that he would [always] become happy with all his strength in the joy of a mitzvah. The source for this is *Sefer HaHaredim*, written by our teacher the great Rabbi E. Ezkari, ⁵ may his merit protect us, in the Introduction to Mitzvot, chapter 4: "The fourth condition is great joy in the fulfilment of mitzvot. Each mitzvah that a person has an opportunity to fulfil is a gift sent to him by the Holy One, blessed be

^{4.} The Talmudic sage Rabbah caught his student Abaye in a state of excessive joy and reprimanded him for it. This is primarily because our Sages teach that in this time of exile, when we lack the Holy Temple, one should never be excessively joyous. Nonetheless, Abaye countered that he was allowed to be in such a joyous state because he was in the midst of donning tefillin!

^{5.} Rabbi Elazar ben Moshe Ezkari of Tzfat (1533-1600) was a contemporary of the Ramak, the Arizal, and other great kabbalists during Tzfat's "golden age".

מוהר"ר יצחק אשכנזי זצ"ל (האר"י הק' זי"נ) לאיש סודו, שכל מה שהשיג שנפתחו לו שערי החכמה ורוח הקודש, בשכר שהיה שמח בעשיית כל מצוה שמחה גדולה לאין תכלית, ואמר שהיינו דכתיב (דברים כח, מו) תחת אשר לא עבדת את ה' אלהי"ך בשמחה ובטוב לבב מרוב כל, פירוש מרוב כל - מכל מיני תענוג שבעולם, ומכל זהב בשמחה ובטוב לאור גדול זה אכי"ר.

יד שבט תש"פ, יומא דהילולא הט"ו

מכון "מתוק מדבש"

של מורינו הגה"צ בעל מתוק מדבש זצוק"ל

=Matok MiDvash=

He, and according to the level of joy in fulfilling that mitzvah will be the greatness of the reward he earns for it. The saintly *mekubal*, our teacher Rabbi Yitzchak Ashkenazi, the Holy Ari, revealed to his confidant that all which he achieved — that the gates of wisdom and *Ruach haKodesh* were opened for him — was in the merit of his immense, endless joy in the fulfilment of every mitzvah. And he explained that this is the meaning of what is written (Deuteronomy 28:47): 'because you have not served Hashem, your God, with joy and with gladness of heart above all [*merov kol*]...' The explanation of 'above all' [*merov kol*] is above all the joys and pleasures of this world, and above all the gold and vast wealth and precious stones and gems." May it be God's will that all of us, together, speedily merit this great light, amen!

Matok MiDvash Institute 14 Shevat 5780 the 15th hillula of our righteous teacher, author of Matok MiDvash Rabbi Daniel Frisch זְּצוֹק״ל, (Date of English translation: Sivan 5780) הכניסה בקודש, רק בשמחה, בו יבואר שענין השער והפתח לעבודת שמים היא מדת השמחה.

(מקור המאמר בוהר פר' תרומה דף קסה ע"א, ובביאורינו כרך ז עמ' תסו- חסח)

סֹלּוּ לֶּרֹכֵב בְּעֲרָבוֹת פּירושו שתשבחו לְהַהוּא דְּרֹכֵב בְּעֲרָבוֹת, ושואל ובּקאן אִיהוּ ומי הוא, ואמר הַהוּא רָקִיעַ טָמִיר וְגָנִיז דְּקְיִימְא עַל גַּבֵּי הַיִּוְהָא אותו הרקיע הסתום וגנוז העומד על גבי החיות הק׳,

=Matok MiDvash=

"Entry to Holiness is Only Through Joy": Here will be explained that the gate and opening to true divine service is joy.

(Source: Zohar II on Terumah, 165a)

"Extol Him that rides upon the skies..." The meaning of this verse is that one should praise He that "rides upon the skies"—and who is "He"? It is referring to that Firmament [rakia] which is hidden and concealed, standing above the Holy Beings... and this is the Sefirah of

^{1.} Psalms 68:5 states: "Extol Him that rides upon the skies, whose name is *Yah*, and rejoice before Him."

^{2.} In his vision of the *Merkavah*, God's Holy Chariot, Ezekiel describes various *Chayot haKodesh*, "Holy Beings", whose wings are "under the Firmament" (Ezekiel 1:23). We later read how Ezekiel heard the praises that these angels recite before God.

^{3.} Kabbalah is based on the fundamental concept of Sefirot, ten divine energies that permeate every part of Creation. God built the universe through these Ten Sefirot, and everything in existence is in some way rooted in them. They are first discussed (in slightly different terms) in the Talmud (Chagigah 12a), and given a fuller explanation in Sefer Yetzirah, one of the most ancient Kabbalistic texts—traditionally attributed to the forefather Avraham. Of course, it is the Tanakh that first speaks, in brief allusions, of the Sefirot. (See, for example, I

והיינו [ספירת] הבינה דְּאִיהוּ רֹכֵב בְּעֲרָבוֹת שהוא רוכב בערבות שהוא בחינו [ספירת] בחינת התפארת.

ומש״כ וְעִלְזוּ לְפָנָיו ומדייק כי מִלְפָנָיו לָא כְתִיב שאז היה משמע מלפני

=Matok MiDvash=

Binah, ⁴ which "rides upon the skies ['aravot]", which is the aspect of the Sefirah of *Tiferet*. ⁵

Now let us analyze what is written [in the end of the verse], "... rejoice before Him [lefanar]". It is not written "from

Chronicles 29:11.) They are famously depicted in a "Tree of Life" diagram which shows the Ten Sefirot interconnected by the 22 letters of the Hebrew alphabet. The Sefirot are as follows: the first is Keter, "Crown", referring to willpower, and alternatively appearing (on a lower level) as Da'at, "Knowledge"; the second is Chokhmah, "Wisdom"; the third is Binah, "Understanding"; then Chessed, "Kindness"; Gevurah, "Restraint", also called Din, "Judgement"; Tiferet, "Beauty", also called Emet, "Truth"; Netzach, "Victory", associated with qualities of persistence and faith; Hod, "Splendour" and "Gratitude"; Yesod, "Foundation", generally referring to righteousness and sexual purity; and the tenth is Malkhut, "Kingship", whose main quality is the ability to receive from all the other sefirot and manifest their potential. The first three Sefirot, called Mochin, "intellectual" faculties, are of a higher nature. The lower seven are referred to as Middot, "character traits". The latter seven are themselves broken up into the first six "male" qualities, and the seventh (Malkhut) which is called Nukva, the "Feminine".

- **4.** As mentioned in the previous footnote, everything in existence somehow corresponds to, or is rooted in, one of the Ten Sefirot. The various layers of the Heavens also correspond to the Sefirot. The Talmud (Chagigah 12b) names the seven major layers of the Heavens as follows: Vilon, Rakia, Shechakim, Zevul, Ma'on, Makhon, and 'Aravot. The layer known as Rakia, the "Firmament", corresponds to Binah.
- 5. The supernal Heavenly level of 'Aravot corresponds to the central Sefirah of Tiferet, which which is located in the center of all the Sefirot. Tiferet is the root of the nation of Israel, and the root of the Torah.

ולמעלה מהבינה שהיא החכמה, אֶלֶּא לְּפָנְיוֹ שהוא סוד הבינה, דְּהָא לֵית מַאן דְּיִנְדַע בֵּיה כְּלוּם כי אין מי שידע בחכמה שום ידיעה והשגה, אֲבָל לְפְנָיוֹ שהיא הבינה מַאן דְּעָיֵיל לְקְמֵיה דְּהַאי רָקִיעַ אִצְטְרִיךְ לְמִיעַל בְּטְדִין וְלָא בַעֲצִיבוּ כְּלַל מי שנכנס לפני זה הרקיע צריך ליכנס בשמחה ולא בעצבות כלל כי הבינה היא בעלת השמחה, בְּגִין דְּהַאי רְקִיעָא גְּרִים לפי שזה הרקיע גורם שהעבודה אליו תהיה בשמחה, דְּתַמְן לָא שַׁרְיָא עֲצִיבוּ לִפִי שם אינו שורה עצבות וכעס כלל, דְּהָא תַּמְן כּלָא אִיהוּ בְּנִחְרָנִה כִי שם אינו שורה עצבות וכעס כלל, דְּהָא תַּמְן כּלָא אִיהוּ בְּהַחָּה, לכן כתוב ועלזו לפניו.

-Matok MiDvash=

before Him" [milefanav], which would imply going above and beyond Binah, to [the level of] Chokhmah. Rather, "before Him" [lefanav], which is the secret of Binah. For no one is able to know or attain anything at the level of Chokhmah; however, [the level] "before Him" —which is Binah—[is attainable]. One who enters "before" this Firmament must enter in joy, and not with any sadness whatsoever, for Binah is the "master" of joy. The Firmament causes the service of Hashem be done with joy, for there [in the place of Binah] there is no sadness or anger at all, only happiness. Therefore it is written, "... rejoice before Him."

^{6.} The Sefirah of Chokhmah is above Binah. None are able to reach such a lofty level. Kabbalah speaks of four major universes or dimensions of Creation. The lowest, physical realm which we inhabit is called Asiyah. It corresponds to the lowest Sefirah, Malkhut. Above that is the realm of Yetzirah, where the angels reside, corresponding to the six Sefirot referred to as Zeir Anpin. Above that is the realm known as Beriah, corresponding to the Sefirah of Binah, and the Rakia. This is why the angels are described as being "below the Rakia", for they are in Yetzirah, below Beriah. The highest universe is Atzilut, pure divine emanation, which none are able to behold, as God famously told Moshe (Exodus 33:20). This level corresponds to Chokhmah,

וְעַל דָּא כֹּהֵן גָּדוֹל דְּקְיִימָא לְקְמֵיה ועל כן כהן גדול העומד לפני הבינה בקדש הקדשים, לָא הְוָה עָאל לְבֵי קְדְשָׁא בַּר בְּחֶדְוָה לא היה נכנס בקדש הקדשים, לָא חֲוְאָה חֶרְוָה והיה צריך להראות שם שמחה, דְּהָא אַתְרָא גָּרִים כי המקום גורם שצריך להיות שם בשמחה, וְעַל דָּא כְתִיב ועל אַתְרָא גָּרִים כי המקום גורם שצריך להיות שם בשמחה, וְעַל דָּא כְתִיב ועל זה כתוב עַבְדוּ אֶת יהו״ה בִּשְׂמִחָה בֹּאוּ ״לְפַנְיו״ בִּרְנָהַה פּי׳ לפּני הבינה הכתוב עַבְדוּ אֶת יהו״ה בִּשְׂמִחָה בֹאוּ

-Matok MiDvash=

Therefore, the *kohen gadol* who would stand before Binah in the Holy of Holies, would not enter there but with pure joy, and he had to express there joy, for the place itself necessitates joy. On this it is written, "Serve Hashem with joy, come before Him *[lefanav]* in song." This means *before*

which is why Chokhmah is essentially unattainable. Moreover, each name of God corresponds to the Sefirot and the Universes. The name associated with Chokhmah is *Yah*. The verse in Psalms upon which the Zohar here is expounding (68:5) says "Extol Him that rides upon the skies, whose name is *Yah*, and rejoice before Him." This means to tell us that the level of Yah, corresponding to Chokhmah, is unattainable, which is why we have to stay "before" it, or one level beneath, in the realm of Binah.

^{7.} One day a year, on Yom Kippur, the High Priest would enter the inner-most area of the Temple, the "Holy of Holies". The Talmud (Berakhot 7a) relates that once Rabbi Ishmael (who was the High Priest) entered the Holy of Holies and witnessed God expressed as "Akatriel Yah, Hashem Tzevaot, sitting on His lofty throne." The wording of the Talmud is that Rabbi Ishmael was "before and inside", which can be understood as before God (see Leshem Shevo V'achlama, Vol. 2 4:24:7) and inside the Holy of Holies. "Lifnei" is the same term used in this Zohar passage and in Psalms (lifnei, and not milifnei). The Talmud also uses the same name of God, Yah. Accordingly, the kohen gadol in the Holy of Holies would reach the level of the throne of God, which is the realm of Binah (see Eitz Chaim 42:1 and Gra on Tikkunei Zohar [tikkunim from Zohar Chadash] p. 23a), as explained previously.

^{8.} Psalms 100:2

היה צריך לבוא ברננה, דְּהָא אָצְטְרִיףְ דְּלָא לְאַחְזָאָה בָּהּ עֲצִיבוּ כי היה צריך להזהר שלא להראות בה עצבות כלל.

העבודה בשמחה, כסא להשראת השכינה, יתבאר בו שהשמחה של מצודה צריכה להיות בפנימיות הלב, ואף להראותה כלפי חוץ.

(מקור המאמר בזהר פר' תרומה דף קסח ע"ב, ובביאורינו כרך ז עמ' תקח)

וְשָׂמַחְתָּ לִּפְנֵי יהו״ה אלהי״ך, דָּא אִיהוּ בְּכוֹס שֶׁל בְּרָכָה זה נאמר בכוס של ברכה, שעי״ז ממשיך האדם שמחת הבינה למלכות [השכינה] הנקראת כוס של ברכה, כי כַּד בְּרִיךְ בַּר נְשׁ בְּכוֹס שֶׁל בְּרָכָה כשהאדם

=Matok MiDvash=

Binah it was necessary to come in song, and it was vital not to express any sadness whatsoever.

"Joyous Divine Service is the Key for Drawing the Shekhinah." Here will be explained that the joy of mitzvah must be experienced in the inner recesses of one's heart, and also to be expressed outwardly.

(Source: Zohar II on Terumah, 168b)

"And you shall rejoice before Hashem, your God..." ¹⁰ This is said in reference to the cup of blessing, through which a person draws the joy of Binah into *Malkhut* [the Shekhinah],

The Shekhinah is God's Divine Presence, as manifest in this lower world.

^{10.} Deuteronomy 27:7.

מברך ברכת המזון על כוס של ברכה, אָצְטְרִיךְּ לְמֶחֶבֵי צריך לשמוח בפנימיות לבו, וּלְאַתְזָאָה חֶדְנָה וגם צריך להראות שמחה בחוץ, וְלָא עֲצִיבוּ כְּלַל ולא יהיה בעצבות כלל ויסיר הדאגות מלבו כדי שלא יהיה חלק לחיצונים בברכת המזון, כי בִּינָן דְּנָטִיל בַּר נָשׁ כּוֹס שֵׁל בְּרָכָה כיון שאדם לוקח בברכת המזון, כי בִּינָן דְּנָטִיל בַּר נָשׁ כּוֹס שֵׁל בְּרָכָה כיון שאדם לוקח

-Matok MiDvash-

which is called "the cup of blessing", ¹¹ for when a person recites *birkat hamazon* upon a cup of blessing, he must have a deep inner joy in his heart, as well as to express his happiness outwardly. He should not have any sadness at all, and should remove all worry from his heart, so that the *chitzonim* ¹² should not receive any portion in the birkat

^{11.} The final Sefirah, at the bottom of the "Tree" is Malkhut. Malkhut has nothing of its own, but rather acts as a receptacle that receives from the Sefirot above it. It is often paralleled to the moon, which similarly has no light of its own and only receives and reflects the light of the sun. We learned above that Binah is the place of goodness and joy. Through the cup of blessing, we are able to draw some of that joy to fill the emptiness of Malkhut. This is done by filling the cup of blessing-Malkhut-with yayin hamesameach, "wine that brings joy", which comes from Binah (see Sha'ar Ma'amarei Rashbi, beginning of Beresheet). It is important to remember that Malkhut corresponds to the realm of Asiyah, our lower physical reality. Therefore, through the cup of blessing we are able to bring joy from the higher spiritual worlds into this physical world. The Shekhinah is associated with Malkhut, for it is the Divine Presence in this lower world. The Shekhinah is said to currently be in a state of exile and sadness, weeping over her children, Israel. Through the cup of blessing, one is able to affect a major spiritual rectification by infusing the Shekhinah

^{12.} The "external forces" of the Sitra Achra (see *Sha'ar HaMitzpot* on Ekev, citing Zohar II on Terumah, 154) that during the time of the meal and birkat hamazon the external forces stand to try to take nourishment and "prosecute" man.

הכוס של ברכה בידו, קַּדְשָׁא בְּרוּךְ הוּא קְאֵים עַל גַּבֵּיה הקב״ה עומד עליו, ולא רק לפניו כמו בשעת האכילה, לכן וְאִיהוּ אָצְטְרִיךְ לְאַעֲטָכָּא בישׁר, ולא רק לפניו כמו בשעת בשמחה, כדי שיהיה כסא להשראת בישׁריה בְּקְדְוָה הוא צריך לעטוף ראשו בשמחה, כדי שיהיה כסא להשראת השכינה העומדת עליו.

העֵ<mark>סק בסוד תורה משמח את האדם, יתפ</mark>רש בו גודל ענין הלימוד בחלק הסוד שבתורה, שבכחה לשמח את האדם.

(מקור המאמר בוהר פר' פנחס דף רטז ע"ב ברע"מ, ובביאורינו כרך יד עמ' נח) .

יִינְא דְּאוֹרַיְיתָא מט״ט, ויין דָּא יֵינָא דְּאוֹרַיְיתָא מוֹרַיְיתָא מְט״ט, ויין דָּא יֵינָא דְאוֹרַיְיתָא

-Matok MiDvash-

hamazon. When a person takes the cup of blessing in his hand, the Holy One, blessed be He, stands above him—and not just *before* him as is the case during the time he is eating. Therefore, one should envelop his head in joy so that he becomes a seat for drawing down the Shekhinah that stands above him.

"The Study of the Secrets of the Torah Gladdens the Person": Here will be explained the greatness of learning the secrets of Torah, and its power to bring a person joy.

(Source: Zohar III on Pinchas, 216b, Ra'aya Mehemna)
"And wine gladdens the heart of man (enosh)..." 13 Enosh

^{13.} Psalms 104:15

זהו יינה של תורה שהיא סודות התורה שהם משמחים את האדם, וזהו תכלית חיי האדם שיעסוק בתורה ובסודותיה, (ה״ג הגר״ל) דְּכְתִּיב (משלי ט ס) לְכוּ לַחֲמוּ בְּיַיִן בְּלַחְמִי הוא רמז על לחמה של תורה דהיינו לנגלות התורה, וְּשְׁתוּ בְּיַיִן מְסְכְּתִּי הוא רמז על יינה של תורה שהיא סודות התורה, דְּהָכִי סְלִּיק יַיִן כְּחוּשְׁבֵּן סוֹד כי יי״ן עולה שבעים כמספר סו״ד, ואמר וּמַה יַיִן צָּרִיףְ לְמָהֲוִי סְתִים וְחָתִים דְּלָא יִתְנַפַּף לַעֲבוֹּדָה זְרָה ומה יין צריך לשומרו שיהיה סתום חתתום שלא יתנסך על ידי גוי לעבודה זרה, אוֹף הָכִי צָּרִיףְ לְמֶהְוֵי סְתִים וחתום חתתום המור וְכָל רָזִין דִּילָה כמו כן צריך להיות סתום וחתום סוד התורה בכללות, וכל הרזין שלה בפרטות, וצריך שמירה מלמוסרו למי שאינו

=Matok MiDvash=

refers to the angel Metatron 14, and the wine refers to the "wine" of Torah, i.e. the secrets of the Torah, which gladden a person. This is the ultimate purpose of man's life, to be occupied with Torah and its secrets, as it is written, "Come, eat of my bread..." (Proverbs 9:5), which is an allusion to the "bread" of Torah, i.e. the revealed part of the Torah, "...and drink the wine I have poured," which is an allusion to the "wine" of Torah, the secrets of the Torah, as "wine" [ייון] has a numerical value of 70, equal to "secret" [orr]. And just as wine needs to be guarded and kept completely sealed, so that it will not be poured by a non-Jew to avodah zara (idolatry), so too the secrets of Torah need to be completely sealed. The secret of the Torah in general and all its secrets individually must be guarded and not relayed to someone who is unworthy, since the "wine" of Torah may only be passed on to those

^{14.} The Zohar on Pinchas (217b) explains that the term *enosh* is the secret of Enoch (Hanoch) who is Metatron.

ראוי, (ה״ג הרמ״ק) דְּלָּא אִשְׁתַּקְיָין אֶלֶּא לִירַאָיו שאין יינה של תורה נשקה ונמסר אלא ליראיו, כמ״ש סוד ה׳ ליראיו.

שמחה מזומנת מלמעלה להקורא ק"ש בכונה, יבואר בו סגולת ומעלת הקורא קריאת שמע בכונה, שיזכה להשפעת מדת השמחה מלמעלה.

(מקור המאמר מהר פר' פנחס דף רלו ע"ב, ונמאורינו כרך יד עמ' שמט) אַשְׁבַּחָנָא בִּסִבְּרָא דְּרַב הַמְנוּנָא סָבָא מצאתי בספרו של רב המנונא סבא,

-Matok MiDvash-

who fear Him, as it is written, "The secrets of God are for those who fear Him..." 15

"Joy is Reserved from Above for the One Who Recites Shema with Kavanah" 16 Here will be explained the great virtue of one who recites the *Shema* with *kavanah*, who will merit receiving an abundance of joy from Above.

(Source: Zohar III on Pinchas, 236b, Ra'aya Mehemna)

I have found in the book of Rav Hamnuna Saba that one

^{15.} Psalms 25:14

^{16.} *Kavanah* is generally translated as "intention" or "focus" and "devotion". In the Kabbalah, a deeper level of kavanah is taught which entails mystical meditations that one should have in mind in tefilah, recital of *berakbot*, or when fulfilling a mitzvah.

כי כָּל מֵאן דִּמְיַיַחַד יִחּוּדָא דָּא בְּכָל יוֹמָא כל מי שמייחד יחוד זה בכל יום, דהיינו שקורא קריאת שמע בכונה כראוי, חֶדְוָה זְמִינָא לֵיה מִקּעֵילְא שמחה מזומנת לו מלמעלה, מֵרְזָא דְּאַתְּוֹן אָלֵין מסוד אלו האותיות, דהיינו ששחה מזומנת לו מלמעלה, מֵרְזָא דְּאַתְוֹן אָלֵין מסוד אלו הפסוק, א״ח מֵהַאי סִטְרָא א״ח מן אח״ד מצד זה מסוף הפסוק, וּמְצְרֵף אַתְּוֹון ומצרף אותיות לאו באופן זה, לְמַכְּרֵע שְׁרֵי מתחיל לחבר האותיות למפרע, דהיינו מתחיל מא׳ דא׳חד שבסוף הפסוק, ואחר כך אות ש׳ של ש׳מע שבתחילת הפסוק, וּבְּמִישֶׁר סָיֵּים אבל ב׳ אותיות מ״ח מסיים ביושר, דהיינו תחילה המ׳ של שמע שבתחילת הפסוק, ואח״כ אות ח׳ של אח׳ד, וְסִימְן אֶשְׁמַ״ח שיוצא שמ׳ע שבתחילת הפסוק, ואח״כ לומר שזוכה למש״כ אָנֹבִי אָשְׁמַח בַּיהו״ה מהם מלת אשמ״ח, דְּכְתִיב כלומר שזוכה למש״כ אָנֹבִי אָשְׂמַח בַּיהו״ה

=Matok MiDvash=

who "unifies" this great unification each day ¹⁷—meaning one who recites Shema with appropriate kavanah—joy is reserved for him from Above. This derives from the secret of the letters [of Shema]: the *shin* and *mem* from "Shema" at the beginning of the verse, and the *aleph* and *chet* [of *echad*, "one"] from the end of the verse. These letters can be rearranged and combined as follows: Begin by taking the letters in reverse, meaning the *aleph* of *echad* [אחד] at the end of the verse, followed by the *shin* of *shema* [שמש] at the start of the verse; and finish by taking the remaining letters *mem-chet* in their consecutive order-meaning first the *mem* of *shema* [שמש] at the beginning of the pasuk, and then the *chet* of *echad* [אחד]. Altogether, these letters spell *esmach* [אחד], alluding to the fact that one merits, as is written, "I will rejoice [*esmach*] in God..." Literally in [the Name

^{17.} The Shema being a proclamation of God's absolute unity and oneness.

^{18.} Psalms 104:34

24

דהיינו בה׳ מַמְשׁ, דָּא יִחוּדָא קַדִּישָׁא זהו יחוד קדוש, וְשַׁפִּיר אִיהוּ ויפה ונכון הוא. וְהָכִי הוּא בְּסִפְּרָא הַחֲנוֹךְ וכך כתוב בספרו של חנוך, דְּאָמֵר כִּי הוֹנוֹן הוֹא. וְהָכִי הוֹא בְּסִפְּרָא הַחְנוֹךְ וֹכך כתוב בספרו של חנוך, דְּאָמֵר כִּי הַאי גַּוְונָא שאמר כעין זה, דהיינו דְּמֵאן דִּמְיַיחֵד יִחוּדָא דָּא בְּכָל יוֹמָא כִי מי שמייחד יחוד זה בכל יום, חֻדְוָה זְמִינָא לֵיהּ מִלְּעֵילָא שמחה מזומנת לו מלמעלה.

יין השמחה דכום של ברכה, בבחינת אשכולות השכינה, יתפרש בו ביאור מאמר הכתוב שקיום המצות משמחות את לב האדם.

(מקור המאמר בתיקוני זהר תיקון כח דף עב ע"ב, ובניאורינו כרך ב עמ' חלה) יין דְּבַרָּבָה יין של כוס של ברכה, שהיא יינה של השכינה הנקראת

=Matok MiDvash=

of] *God!* ¹⁹ This is a holy unification, beautiful and correct. Thus it is written in the Book of Enoch²⁰ that one who "unifies" this unification each day has a supernal joy reserved for him.

"The Wine of Joy in the Cup of Blessing is Tantamount to the 'Clusters of the Shekhinah"

Here will be explained that the fulfilment of mitzvot gladdens a person's heart.

(Source: Tikkunei Zohar #28, page 72h)

The wine of the cup of blessing, which is the wine of the

^{19.} One who recites the Shema with full kavanah unifies the Name of God (YHVH) and thereby experiences a divine joy.

^{20.} An ancient mystical text describing the spiritual journeys of Enoch

כוס של ברכה, עֲלֵיה אָתְּמַר עליה נאמר וְיַיִּן יְשַׂמַּח לְבַב אֲנוֹשׁ כי זהו יין ושפע של ברכה, דְּתַמְן כי על זה נאמר פְּקּוּדֵי יהו״ה יְשְׁרִים מְשַׁמְּחִי לֵב שזה נאמר על המצות שמקיימים על כוס של ברכה כמו קידוש וברכת המזון, דְּאִינּוּן אֲשְׁכּוֹלוֹת דִּילָה שהמצות הם אשכלות של השכינה.

=Matok MiDvash=

Shekhinah—also called "Cup of Blessing"—of whom it is said "And wine gladdens the heart of man..." This is the wine and abundance of blessing, of which it is said, "The precepts of God are right, rejoicing the heart..." This is said with regards to the mitzvot that are fulfilled through the cup of blessing, like kiddush and birkat hamazon, which are the "Clusters of the Shekhinah". 23

⁽Hanoch), who transformed into the angel Metatron. (This is the meaning of Genesis 5:24, which states that "...Enoch walked with God, and he was no more; for God took him.")

^{21.} Psalms 104:15

^{22.} Psalms 19:9

^{23.} "Clusters" hints to the clusters of grapes from which wine is produced, hence the connection to the cup of blessing.

עבודת הקמרת להרבות שמחה בעולם, יבואר בו רוממות ושלימות ענין הקמרת שבאה להרבות השמחה בעולם.

(מקור המחמר מהר פר׳ ויקרא דף א ש״א, ועמאורעו כרן י עמ׳ קטו)
רְעֵילָא מִכְּלְּהוּ קְטַרֶּת, דְּאִיהוּ שְׁלִים מִכּלָּא ולמעלה מכל הקרבנות היא הקטרת לפי שהיא שלימה מכולם, וְלָא אַתְיָא לָא עַל חֵטְא וְלָא עַל אַשְׁם וְלָא עַל עַוֹן אָלָא עַל עָוֹן אֶלָא עַל שִׂמְחָה ואינה באה לא על חטא ולא על אשם ולא על עון אלא על שמחה, כלומר שבאה להרבות שמחה בעולם לפי שהיא מתקנת בבינה שהיא עולם השמחה, כְּמָה דְאַהְּ אָמַר כמו שנאמר שֶׁמֶן וּקְטֹרֶת מתקנת בבינה שהיא עולם השמחה, בְּמָה דְאַהְּ אָמַר כמו שנאמר שֶׁמֶן וּקְטֹרֶת יִשְׁמֵּח לֵב בני אדם).

----Matok MiDvash=

"The Work of the Incense is to Increase Joy in the World" Here will be explained the eminence and wholeness of *Ketoret*, ²⁴ which comes to increase joy in the world.

(Source: Zohar III on Vayikra, 11a)

Greatest among the offerings is the Ketoret, which is the most perfect of them all. [Unlike the others] it does not come [to atone] for any sins, whether advertent or inadvertent. It only comes for the purpose of joy, in other words, to increase joy in the world since it rectifies Binah, which is the realm of joy, as it is written, "Oil and incense gladden the heart…" ²⁵ (This means that the scent of the *afarsamon* oil and the scent of the Ketoret gladden the heart of a person.)

^{24.} *Ketoret* is the special incense offering that was brought daily in the Holy Temple. Three additional portions were brought into the Holy of Holies by the High Priest on Yom Kippur.

^{25.} Proverbs 27:9

עבודת ה' בשמחה מתחברת עם השכינה, יתבאר בו שמדת השמחה היא ממש בחינת השכינה הקדושה.

(מקור המאמר בזהר פר' ויקרא דף ח ע"ב, ובביאורינו כרך י עמ' פג)

שִׁמְחָה דָּא כְּנֶסֶת יִשְּׂרָאֵל שמחה נקראת כנסת ישראל שהיא השכינה, וְשִּׁמְחָה הָא אוֹקְמוֹה ושמחה הרי כבר ביארו החברים שהיא השכינה כְּדְכְתִּיב כִּי בְשִׁמְחָה תֵצֵאוּ וְגוֹ׳ שפירושו וּזְמִינִין יִשְּׂרָאֵל לְנָפְקָא מִן גְּלוּתָא בְּנִי בְשִׁמְחָה תֵצֵאוּ וְגוֹ׳ שפירושו וּזְמִינִין יִשְׂרָאֵל לְנָפְקָא מִן גְּלוּתָא בְּהַאִי שְׁמְחָה שעתידים ישראל לצאת מן הגלות בזו השמחה, וּמֵאן אִיהִי, בְּהַאִי שִׁמְחָה שעתידים ישראל לצאת מן הגלות בזו השמחה, וּמַאן אִיהִי, כְּנֵסֶת יִשְׁרָאֵל ומי היא השמחה, ואמר היא השכינה, וְעַל דָּא ועל זה נאמר

-Matok MiDvash=

"Serving Hashem with Joy Connects One to the Shekhinah" Here will be explained that joy is literally the aspect of the Holy Shekhinah.

(Source: Zohar III on Vayikra, 8b)

Joy is called *Knesset Israel*, which is the Shekhinah. As has already been explained, joy is the Shekhinah, as it is written, "For you shall go out with joy…" ²⁶, which means that Israel is destined to go out of exile with this joy—and who is this joy? It is the Shekhinah. ²⁷ And of this it written, "Serve Hashem with joy" meaning that one should not serve the name *Havayah*—which is the aspect of Tiferet ²⁸—without

^{26.} Isaiah 55:12

^{27.} The Shekhinah is said to be in exile along with Israel. When the exile ends, Israel and the Shekhinah will return together. Thus, the verse in Isaiah can be read to mean that Israel will go out of exile together with the Shekhinah, also known as "joy".

^{28.} Each Sefirah corresponds to one of the names of God. For example, the Sefirah of Chessed corresponds to *El*, while the Sefirah of Gevurah corresponds to *Elohim*. The central Sefirah of Tiferet corresponds to the most important name, the Tetragrammaton,

עַבְדוּ אֶת יהו״ה בְּשַׂמְחָה ר״ל שלא יהיה העבודה אל השם הוי״ה שהוא [בחינת] התפארת בלי כניסתו עם המלכות, שח״ו זה מפריד אלוף וחייב מיתה, אלא ייחד את התפארת הנקרא הוי״ה עם המלכות [השכינה] הנקראת שמחה, בְּמָח דְּכְתִיב כמו שנאמר בְּזֹאת יָבֹא אַהְרֹן אֶל הַקּדֶשׁ פי׳ במדת המלכות הנקראת זאת, יבא אל הקדש שהוא [בחינת] התפארת, וְכֹלְא חַד בין ״שמחה״ בין ״זאת״ הכל הוא ענין אחד של כנויי השכינה.

=Matok MiDvash=

uniting it with Malkhut, for that would, God forbid, make a tremendous division [within the unity of God] and is worthy of a capital punishment. Rather, one must unite Tiferet, called Havayah, with Malkhut (the Shekhinah), called "joy", as it is said, "With this [zot] shall Aharon come into the holy place..." The explanation is that [Aharon shall come] with the attribute of Malkhut, called zot, 30 and enter the holy place, which is the aspect of Tiferet. All of this is speaking of the same matter, for "joy" [simchah] and "zot" are both names for the Shekhinah. 31

commonly referred to as *Havayah* since it is forbidden to pronounce the name as it is written.

^{29.} Leviticus 16:3

^{30.} The word *zot* cryptically alludes to Malkhut (see *Sha'arei Orah*, sha'ar 1 and *Pardes Rimonim* 23:7).

^{31.} To summarize, the deeper meaning of the verse "Serve Hashem with joy" is that "joy" refers to the Shekhinah. Thus, when one serves God joyously, they restore the Shekhinah (generally in a state of exile) to the Tetragrammaton, causing a great unification and rectification.

העבודה בשלימות היא רק בשמחה, בו יורחב ענין העבודה שבלב זו תפלה שצריכה להיות בשמחה, ולהיפך מזה נחשבת ח"ו כגוף בלא נשמה.

(מקור המאמר בזהר פר' ויקרא דף ח ע"א - ע"ב, ובביאורינו כרך י עמ' עט - פא)

פְּתַח רַבִּי יְהוּדָה וְאָמֵר התחיל לפרש מש״כ עִבְדוּ אֶת יהו״ה בְּשִּׁמְחָה, הָכִי אוֹלִיפְנָא כך לפניו ברננה, ומפרש עִבְדוּ אֶת יהו״ה בְּשִׂמְחָה, הָכִי אוֹלִיפְנָא כך למדנו, דְּכָל פּוּלְחָנָא דְּבָעֵי בַּר נָשׁ לְמִפְלַח לְקְדְשָׁא בְּרִיףְ הוּא כי כל עבודת למדנו, דְּכָל פּוּלְחָנָא דְּבָעֵי בַּר נָשׁ לְמִפְלַח לְקְדְשָׁא בְּרְעוּתָא דְּלִבָּא צריכה התפלה שצריך האדם לעבוד להקב״ה, בְּעֵי בְּחֶדְנוֹתָא בְּרְעוּתָא דְּלִבָּא צריכה להיות בשמחה וברצון הלב, בְּגִין דְיִשְׁתְּכֵח פּוּלְחָנֵיה בְּשְׁלִימוּ כדי שתהיה עבודתו בשלימות, כלומר שתהיה תפלתו מעמקי הלב והנפש המשתתפת עם הגוף, ואם אין תפלתו בשמחה היא תפלה בלא כונה, שהיא כגוף בלא נשמה.

=Matok MiDvash=

"Complete Divine Service is Only Achieved Through Joy" Here will be explained that "service of the heart" meaning prayer³², must be done in joy. Otherwise, it is considered like a body without a soul, God forbid.

(Source: Zohar III on Vayikra, 8a-b)

Rabbi Yehuda opened by explaining the verse, "Serve Hashem with joy, come before Him in song." ³³ He explained: we have learned the meaning of this verse is that all prayer that man is obligated to in the service of God must be done with joy and a willing heart. In this way, his service will be complete, meaning it will come from the depths of the heart and the soul which unites with the body. And if one's prayer is not joyous, it carries no *kavanah*, and is like a body without soul.

^{32.} See Taanit 2a.

^{33.} Psalms 100:2

וְאֵי תַּימָא פּוּלְּחָנָא דְּקְרְבָּנָא הָכִי הוּא ואם תאמר שגם עבודת הקרבן,
דהיינו מי שמקריב קרבן חטאת על חטאו, גם עבודה זו צריכה להיות
בשמחה, ואמר לָא אֶפְשָׁר דבר זה אי אפשר להביא קרבן חטאת בשמחה,
דְּהָא הַהוּא בַּר נְשׁ דְּעָבֵר עַל פָּקוּדְא דְּמָארֵיה כי זה האיש שעבר על
מצות קונו, דהיינו עַל פָּקוּדָא דְּאוֹרַיִיתָא שעבר על מצות התורה, וְתָב לְקָמֵי
דְּמָארֵיה ושב לפני קונו, בְּמַאן אַנְפָּין יְקוּם קַמֵּיה באיזה פנים יקום לפניו,
דְּמָארֵיה ושב לפני קונו, בְּמַאן אַנְפָּין יְקוּם קַמֵּיה באיזה פנים יקום לפניו,
דְּאָ וַדָּאי בְּרוּחַ תְּבִירָא בְּרוּחַ עָצִיב הרי ודאי שצריך לעמוד לפניו ברוח
נשברה וברוח עצובה, כי בכדי שתשובתו תהיה מקובלת צריך האדם להיות
בהכנעה ובחרטה על העבר, אם כן אָן הוּא שִׂמְחָה אָן הוּא רְנְנָהְ איפה
היא השמחה ואיפה היא הרננה שצריך להיות בעת הקרבת הקרבן.

=Matok MiDvash=

You might say that the sacrificial services—where one brings a sin-offering because he has transgressed—must also be done in joy! ³⁴ However, it is impossible to bring a sin-offering with joy, since the person bringing the offering has transgressed a mitzvah of His Maker, a commandment of the Torah And now the person is returning to [stand] before His Maker. How should one stand before Him? Of course, one should stand before Him with a broken and sad spirit, because in order for his repentance to be accepted, the person needs to be submissive and regretful for what he has done. If so, where is the "joy" and the "song" that is needed during the bringing of an offering?

^{34.} Since the daily prayers were instituted by the Sages in place of the daily sacrifices that used to be brought in the Temple, one might argue that all sacrifices must have also been done with great joy. However, this is not reasonable, since a person would bring an offering for having transgressed a mitzvah—so how could they be happy? On the contrary, they would be rightfully sad!

אֶלֶּא תַּמֶּן תְּנִינַן אלא למדנו שם בברייתא, הַהוּא בַּר נְשׁ דְּחָטֵי קַמֵּי קְמֵּי מְמֶּי מְמֶּי לְּמָרָיה וְעָבַר עַל פְּקוּדוֹי זה האדם שחטא לפני קונו ועבר על מצותיו, וְאָתֵי לְקָרְבָּא קַרְבָּנָא ובא להקריב קרכן חטאתו, וּלְתַקְנָא בַּרְמֵיה ולתקן את עצמו ממה שנפגם בחטאיו, בְּרוּחַ תְּבִירָא בְּרוּחַ עַצִיכָא בְּעֵי לְאִשְׁתַּכְּחָא הוא צריך להיות ברוח נשברה וברוח עצובה, וְאִי בְּבֵי שַׁפִּיר מִכּלְּא ואם הוא בוכה הוא טוב מן הכל, אם כן הָא שִׁמְחָה הָא רְנָנָה לָא אִשְׁתַּבַּח היו שמחה והרי רננה לא נמצא בו.

אֶלָּא בְּמַאי אָתְתַּקַן אלא במה נתקן השמחה והרננה שצריכים להיות בעבודת הקרבן, ואמר שהם נתקנים בְּהַנְהוּ כְּהְנֵי וְלֵיוְאֵי על ידי הכהנים והלוים, בְּהַבְּה בְּהָבִי וְלֵיוְאֵי על ידי הכהנים והלוים, בְּהָבְיָה בְּּגִינִה כי הם משלימים את השמחה והרננה בשבילו.

ומפרש שָׂמְחָה בָּכָהַנָּא אָתְקַיָּים השמחה מתקיימת על ידי הכהן, בְּגִין דְּהוּא

=Matok MiDvash=

Indeed we have learned in a *Baraita*: ³⁵ A person who sinned before His Maker and transgressed His commandments, and now comes to bring a sin-offering to rectify himself from the blemishes of his sin, must come with a broken and sad spirit. It is even better if he cries. Therefore, no "joy" and no "song" will be found within him.

So, how will there be "joy" and "song" which is necessary in the sacrificial service? It comes through the *Kohanim* and *Levi'im*, for they [facilitate the service and] are "joyous" and "sing" on his behalf.

The joy is fulfilled through the kohen, for he is always distant

^{35.} Baraita refers to a set of oral teachings that were recorded around the time of the Mishnah, but were not included in the Mishnah itself. They are often cited in the Talmud as part of the Talmudic discussion.

רְּחִיקֶא מָן דִּינֶא תָּדִיר לפי שהוא רחוק תמיד מן הדין כי שורשו במדת החסר, עד שגם שחיטת הקרבן, היה זר שוחט, וְכְהַנָּא בָּעֵי לְאִשְׁתַּבְּחָא תָּדִיר בפנים בְּאַבְּפִין נְהִירִין חַדְּאן יַתִּיר מִכֶּל עַמָּא וכהן צריך להיות תמיד בפנים מאירות ושמחות יותר מכל שאר העם, דְּהָא בִּתְרָא דִּילֵיה גָּרִים כי הכתר שלו שהוא מדת החסד, שבו אחוזים הכהנים גורם לו השמחה, כי החסד מקבל תמיד מדת השמחה [מבחינת] הבינה.

וממשיך דבריו ואמר כי רְנְנָה בְּלֵיוְאֵי הרננה מתקיימת על ידי הלוים, וְהְכִּי הוּא וכך ראוי להיות, דְּהָא לֵיוְאֵי מִשְׁתַּכְּחֵי עַל שִׁיר לְעַלְמִין כי הלוים נמצאים לעולם על השיר ועי״ז היו ממתיקים את דיני הגבורה בְּמָה דְּאוֹקְמוּהְ כמו שביארו החברים במקום אחר.

=Matok MiDvash=

from *Din*, ³⁶ being that he is rooted in the attribute of *Chessed*. For this reason the slaughtering of sacrifices.was carried out by a non-kohen. A kohen always needs to be exceedingly joyous and with a happy face, more so than the rest of the nation. This is because the "crown" of the kohen is the attribute of Chessed, and by being rooted in that attribute, it causes him to be joyous, since Chessed always receives the attribute of joy from [the aspect of] Binah. ³⁷

He (Rabbi Yehuda) continued to explain: "song" is fulfilled through the Levi'im. And this is appropriate, for the role of the Levi'im was always to sing [in the Temple], and through this they would "sweeten" the judgements of *Gevurah*, as explained elsewhere.

^{36.} "Judgement", another name for the Sefirah of *Gevurah*. The kohanim are spiritually rooted in the opposite Sefirah of *Chessed*, "kindness".

^{37.} It was explained previously that Binah is the source of joy. The next Sefirah following Binah is Chessed, which is why Chessed is continuously

וְאָלֵין קְיִימִין עֲלֵיה ואלו הכהנים והלוים עומדים על הקרבן, וּבֵיה אָשְׁהְלִים פּוּלְחָנָא לְקְדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא ועל ידי הקרבת הקרבן נשלמת העבודה להקב״ה, כי כְּהֲנָא לְאָדִים עֲלֵיה וְכַנּון מִילִּין בְּחֶדְנותְא בִּרְעוּתָא הכהן עומד להקב״ה, כי כְּהֲנָא קָאִים עֲלֵיה וְכַנּון מִילִּין בְּחֶדְנותְא בַּרְעוּתָא כּהוּן עומד על הקרבן ומכוין דברים בשמחה וברצון, לְיַחְדָא שְׁמָא קַדְּישְׁא כִּדְקָא יְאוּת כדי לייחד את שם הקדוש כראוי להיות, וְלֵינְאֵי בְּשִׁיר והלוים בשיר, כְּבֵין כְּתִיב על זה נאמר דְעוּ כִּי יהו״ה הוּא אלהי״ם, דְּא הוּא קְרְבָּן לְקְרָבְא רַחְמִי בְּדִינָא זהו קרבן לקרב רחמים בדין, וּמִתְבַּסְם כּלְא ואז הכל מתבשם ונמתק, כי השם הוי״ה שהוא רחמים ממתיק את שם האלהי״ם שהוא דין, עד שמתהפך לרחמים.

-Matok MiDvash-

And these Kohanim and Levi'im are present by the sacrificial services, and through the bringing of offerings, the divine service to the Holy One, blessed be He, is complete. For the kohen stands over the offering and directs things with joy and good will in order to unite the Holy Name, as it is supposed to be. And the Levi'im [do their part] through song. Of this it is said, "Know that Hashem is Elohim..." ³⁸ This is referring to sacrifices, to bring *Rachamim* [Mercy] together with *Din*. ³⁹ Thus, everything is "scented" and "sweetened", for the name Havayah (which is Rachamim) sweetens the name Elohim (which is Din) until the latter is transformed into Rachamim. ⁴⁰

receiving a direct, uninterrupted flow of joy straight from its source in Binah.

^{38.} Psalms 100:3, the verse that follows "Serve Hashem with joy..."

^{39.} The Zohar is explaining that the word *korban* (sacrificial offering), whose root meaning is one that connotes bringing closeness, is called such because the korban causes Rachamim to be brought close together with Din.

^{40.} As mentioned previously, each name of God corresponds to a certain Sefirah. The name Havayah (the Tetragrammaton) corresponds to the

ושאל הַשְּׁתָּא עתה שבית המקדש חרוב, דְּלֶא אִשְׁתַּבַּח קְרְבְּנָא שאי אפשר להקריב קרבן, מַאן דְּחָטֵי קְמֵי מָאנֵיה וְתָב לְגַבֵּיה מי שחטא לפני קונו ושב בתשובה אליו, וַדָּאי בְּמְרִירוּ דְּנַכְּשָׁא בַּעֲצִיבוּ בִּבְּכִיָּה בְּרוּחַ קּנִוּ ושב בתשובה אליו, וַדָּאי בְּמְרִירוּ דְּנַכְּשָׁא בַּעֲצִיבוּ בּבְכִיָּה בְּרוּחַ מְּבִירָא ודאי צריך להיות במרירות הנפש בעצבות ובבכיה וברוח נשברה, אם כן הֵיאַדְּ אוֹקִים שִׁמְחָה וּרְנָנָה איך מקיים שמחה ורננה הצריכים לעבודת ה׳, כי תשובה היא אחת ממצות ה׳ שצריכים לקיימה בשמחה, ועיקר התשובה היא לדאוג ולהתעצב על עונותיו, אם כן איך יכול האדם לקיים מצוה זו בשמחה היא לא הַבָּיָה הרי לא נמצאים שמחה ורננה עמו.

ומתרץ ואמר אֶלֶּא הָכִי אוֹקְמוּה אלא כך פירשו החברים, דְּתוּשְׁבְּחָן דְּבְּאבִיה וְחַדְנוֹתָא דָּאוֹרַיִיתָא וּרְנָנָה דְּאוֹרַיִיתָא כי כשמשבח את קונו ושמח וְחַדְנוֹתָא דָאוֹרַיִיתָא

-Matok MiDvash-

And he asked: Now that the Holy Temple lies in ruins and it is impossible to bring offerings, one who sins before His Maker and returns to Him in repentance certainly needs to come with a bitter soul, with sadness, in tears, and with a broken spirit. If so, how does one fulfill "joy" and "song" which are essential for divine service, since repentance is also a mitzvah which must be fulfilled with joy? If the key to repentance is to be distressed and saddened over one's sins, how can a person fulfill this mitzvah with joy when no "joy" or "song" is found within him?

The answer, as explained by the *chaverim*: ⁴¹ When one praises His Maker, and rejoices in the study of Torah, and learns Torah with song—this is the "joy" and "song" required for

central Sefirah of Tiferet, also known as Rachamim, "Mercy". The name Elohim corresponds to the Sefirah of Gevurah, or Din.

^{41.} Rabbi Shimon bar Yochai's circle of mystics were known as *chaverim*, literally "companions".

בלימוד התורה ולומד את התורה ברינה, דָּא הוּא שְּמְחָה וּרְנְנָה זהו השמחה והרננה הצריכים לעבודת ה׳, כלומר לעולם יהא אדם דואג בקרבו על עונותיו, אבל בהיותו עוסק בשבחיו של מקום ובלימוד התורה אז צריך להיות בשמחה ובניגון וקול ערב, ובזה מקיים שמחה ורננה בשמחת לבו בתורה.

העבודות במשכן כדי לשמח את ישראל, יתבאר בו שענין העבודות שבמשכן עוררו את מדת השמחה בכל העולמות.

(מקור המאמר בזהר פר' אמור דף פח ע"ב-פט ע"א ברע"מ, ובניאורינו כרך יא ע"ל מיד) עמ' מיד)

על יְדָא דְּכְהָנָא נָהְרִין בּוּצִינִין בְּכֹלְּא עֵילְא וְתַהָּא על ידי הכהן איש בחינתן בכל מקום בין למעלה בשבע ספירות [של בחינת]

=Matok MiDvash=

divine service. In other words, a person should always be distressed over his sins, but when it comes to praising God and learning Torah, then he should be joyous, and in song, with a pleasant voice. Through this one fulfills [the need for] "joy" and "song", by gladdening his heart in Torah.

"Service in the Mishkan in Order to Gladden Israel" Here will be explained that the services performed in the *Mishkan* aroused the attribute of joy within all the worlds.

(Source: Zohar III on Emor, 88b-89a, Ra'aya Mehemna)

Through the kohen, the man of Chessed, the lamps [of the Menorah] illuminated in every place, both above in the seven

התפארת ובין למטה במנורה עצמה שהיא סוד המלכות הנקראת בת שבע, ויאירו שבעת הנרות בשבע ספירות דמלכות, ועל ידי זה לְמֶחֱדֵי חֵידוּ לשמח את ישראל בשמחת הבינה מצד הקטרת, וּלְאִשְׁתַּכְּחָא חֵידוּ בְּכֶל סִטְרִין את ישראל בשמחת הבינה מצד הקטרת, וּלְאִשְׁתַּכְּחָא חֵידוּ בְּכֶל סִטְרִין בְּאַדְּלְקוּתָא דְּבוּצִינִין ושתמצא השמחה בכל הצדדים על ידי המשכת השמן והדלקת הנרות, דְּהָא תְּרֵין אִלֵּין עַל יְדָא דְּכְהְנָא כי אלו השני דברים דלקמיה שהיו בבת אחת היו על ידי הכהן, לְאִשְׁתַּכְּחָא חֵידוּ בְּכֶל סִטְרִין דֹּקמיה שהיו בבת אחת היו על ידי הכהן, לְאִשְׁתַּכְּחָא חֵידוּ בְּכֶל סִטְרִין

-Matok MiDvash=

Sefirot (of the aspect) of Tiferet ⁴², and below in the [physical] Menorah itself, which is the secret of *Malkhut*, called "Bat-Sheva", ⁴³ So that the seven lamps [of the Menorah] illuminated the seven Sefirot of Malkhut ⁴⁴. Through this, Israel was gladdened with the joy of Binah, from the side of the Ketoret. ⁴⁵ Joy was spread to all sides through the [incense] oil and the lighting of the lamps, for these two

^{42.} This refers to the set of Sefirot that make up *Zeir Anpin* (see Note 6 above). Zeir Anpin is sometimes referred to simply as "Tiferet", since Tiferet is the dominant Sefirah within it.

^{43.} The seventh and last of the lower Sefirot is *Malkhut*, the feminine, appropriately called Bat-Sheva, "daughter of seven".

^{44.} Malkhut is the source of the world below. The menorah lit below affects and illuminates the seven sefirot of Malkhut. At the same time, through the kohen's lighting, the seven sefirot above, meaning the seven sefirot of Tiferet (ie. Zeir Anpin) are also lit and illuminated.

^{45.} As explained previously, Binah is the source of joy, and infuses joy into the Sefirot below. Malkhut, the last of the Sefirot, is described as an empty vessel that receives from the Sefirot above. Everything flows down into Malkhut. Malkhut therefore receives and collects all the joy emanating from Binah. Recall that the incense offering (Ketoret) served to rectify Binah, and ensure the proper flow of joy to the worlds below. (See above, "The Work of the Incense to Increase Joy in the World".)

37

=Matok MiDvash=

things were done at the same time by the hand of the kohen, so that joy should be found on all sides, for these two arouse the abundance that brings joy to all the worlds. The lighting of the lamps and the (burning of the) Ketoret were done at the same time, as it is written, "[And Aharon shall burn the Ketoret of spices every morning] when he sets the lamps, he shall burn it." And we have already explained this idea regarding what is written, "Oil and incense gladden the heart…" for there is no joy without the two of them.

^{46.} Exodus 30:7. Though we translated the verse as speaking of the "setting" of the lamps, the more accurate translation according to the commentators is the "cleaning" of the lamps. Accordingly, it would seem more appropriate to have quoted the following verse instead, "And when Aharon lit the lamps in the late afternoon, he should burn the incense..." (*ibid.* 30:8). However, Rabbi Yitzchak Isaac of Komarno comments (in his *Zohar Chai*) that the "cleaning" of the lamps truthfully also included an aspect of lighting, because if when the kohen came to clean the lamps he found them still burning, he wouldn't extinguish them but rather fix the wicks and add enough oil for them to keep burning the whole day.

^{47.} Proverbs 27:9. See above, "The Work of the Incense to Increase Joy in the World".

ההשגה והתגלות האלוקות לעתיד היא השמחה השלימה, יבואר בו שענין השמחה האמיתית שלעתיד תהיה בזכות קיום המצות והמעשים המובים בעולם הזה.

(מקור המלמר מהר פר׳ חולדות דף קלו ע״ל נמדט העלס, ובמאורטו כרן ג עמ׳ קפג) אָמַר רַבִּי יוֹחְנָן, לֵית לָן לִסְתּוֹר מְהֵימְנוּתָא דְּכֹלָּא אֶלָּא לְקִיִימָא לֵיהּ אין לנו לסתור אמונת כל ישראל שמאמינים שתהיה סעודה מבשר ודגים ויין טוב, כי כן הוא האמת דְּהָא אוֹרַיְיתָא אַסְהִידַת עֲלוֹי כי התורה מעידה על זה במש״כ ואכלתם לחמכם לשובע, דְּהָא אָנַן יָדְעִין מְהֵימְנוּתָא דְצַדִּיקַיָּא על זה במש״כ ואכלתם לחמכם לשובע, דְּהָא אָנַן יָדְעִין מְהַיִּמְנוּתָא דְצַדִּיקַיָּא על זה במש״כ ואכלתם לחמכם לשובע, דְּהָא אָנַן יָדְעִין מְהַיִּמְנוּתָא דְצַדִּיקַיָּא וַכְּעָּיִי הָיֹא כי כבר אנו יודעים אמונת הצדיקים ותשוקה שלהם

-Matok MiDvash-

The Attainment and Revelation of Divinity in the Future is the Perfect Joy Here will be explained that the true joy of the future world will come in the merit of the fulfilment of mitzvot and good deeds in this world.

(Source: Zohar I on Toldot, 136a, Midrash HaNe'elam)

Said Rabbi Yochanan: There is no need to refute the conviction among all Israel that believe in a future feast of meat, fish, and good wine, ⁴⁸ for this is true, as the Torah bears witness when it states "... you shall eat your bread to satiation..." ⁴⁹ We already know the [tremendous level of] faith of the *tzadikim*, and what their desire is, as it is written "...we will be glad and rejoice *in You*..." ⁵⁰, not in

^{48.} One might think that the belief among Jews in a future physical feast in the Days of Moshiach is incorrect. However, the belief is actually valid.

^{49.} Leviticus 26:5

^{50.} Song of Songs 1:4

מה היא דְּכְתִיב נָגִילָה וְנְשְׂמְחָה כְּךְּ, וְלֹא בַאֲכִילָה, כמו כן נַזְכִירָה דּוֹדֶיךְ מִינְן דְהיינו מיינה של תורה ולא מיין גשמי, וְהַהִּיא סְעוּדְתָא דְּזְמִינִין בְּהּ ואותה הסעודה שרוב העולם מזומנים לה, שתהיה כפשוטה מבשר ודגים ויין טוב, יְהֵא לֶן חוּלַק לְמֶהֲנֵי מִנְּהּ יהיה גם לנו חלק בה להנות ממנה, וְזוֹ ההתגלות אלקות היא הַשִּׁמְחָה וְהַשְּׁחוֹק שיהיה לנו אז באותה הסעודה הגדולה שיעשה לנו הקב״ה, ועל זה רומז מש״כ וְאֵלֶה תּוֹלְדוֹת יִצְחָק פירוש שֻׁיִּצְחֲקוּ הַצַּדִּיקִים לֶעָתִיד לְבוֹא, ומש״כ אַבְּרָהָם הוֹלִיד אֶת יִצְחָק פירוש זַכּוּת הַנְּשְׁמְה שוכתה בעולם הזה ע״י המצות ומעשים טובים, מוֹלִיד הַשְּׁחוֹק הַיָּהְ וְהַשְּׁמְחָה בְּעוֹלָם.

=Matok MiDvash=

eating. Similarly, it says "...we will find Your love better than wine..." meaning the "wine" of Torah, and not physical wine. That feast which most of the world is prepared for in its plain meaning: a feast of meat, fish, and good wine—we, too, shall have a part in it to delight in it. And this (our part of enjoyment) is the revelation of divinity which is the true joy and laughter that we will have at that great feast which the Holy One, blessed be He, will prepare for us. This is alluded to in the verse, "And these are the generations of Yitzchak..." meaning the tzadikim will laugh [itzchaku] in the Time to Come. And in the continuation of that same verse "... Avraham begot Yitzchak," meaning that the purity of the soul which was earned in this world through mitzvot and good deeds will beget laughter [s'thok] and joy in the [next] world.

^{51.} Song of Songs 1:4

^{52.} Whereas the simple people will delight in the physical aspect of the *seudah* (meal), the tzadikim who care not for food and wine, and want only to delight in God, will receive their delight at the *seudah* in the Divine revelation that will take place then.

^{53.} Genesis 25:19

תועלת השמחה בכל מצב, בו יתפרש שהשמחה וההודאה להשי״ת בכל ענין הבא על האדם, היא העצה לישועה והצלה ממצבו העגום.

(מקור המאמר בזהר פר' מקץ דף קלה ע"ב, ובביאורינו כרך ד עמ' קפא)

יָרַעְתִּי כִּי אֵין טוֹב כָּם כִּי אָם לִשְׂמוֹחַ וְלַעֲשׁוֹת טוֹב בְּחַיָּיו (קסלמ ג, יכ)
פירושו יָדַעְתִי כִּי אֵין טוֹב כָּם דהיינו בְּאִינוּן עוֹבְדִין דְּלָא אִתְעֲבִידוּ
כִּּדְקָא יָאוֹת באותם המעשים שלא נעשו כראוי לכונת התיקון, ולכן אין עצה
לאדם זה כִּי אָם לִשְׁמוֹחַ בְּכָל מַה דְּיֵיתֵי עֲלוֹי שישמח ביסורים שיבואו
עליו למרק עונותיו, וּלְמֵיהַב הוֹדְאָה לְקְדְשָׁא בְּרִיךְ הוֹא ולתת שבח והודאה
להקב״ה, ומכאן ולהלאה ישתדל וְלַעֲשׁוֹת טוֹב בְּחַיֵּיוֹ.

-Matok MiDvash=

The Value of Being Joyous in All Situations
Here will be explained that constant joy and
gratitude to God—regardless of what befalls a
person—is the best advice for salvation and rescue
from his sorry situation.

(Source: Zohar I on Miketz, 195b)

"I know that there is nothing better for them than for one to rejoice and do good so long as he lives." (Ecclesiastes 3:12) The meaning of "I know there is nothing better for *them*" means for those deeds that were not done appropriately with the intention of *tikkun*. ⁵⁴ Therefore, there is no advice for such a person but "to rejoice" in the afflictions that will come to cleanse his sins, and to praise and thank the Holy One, blessed be He [for them]. Henceforth, one should strive to "do good so long as he lives."

^{54.} *Tikkun* refers to spiritual rectification. On a mystical level, everyone comes into this world in order to accomplish certain spiritual rectification. Mitzvot and good deeds serve to accomplish this goal.

ונותן טעם לדבריו ואומר דְּהָא אִי הַהוּא עוֹבְרָא גְּרִים לֵיה בְּיֹשָׁא שאם אותו מעשה הרע שעשה גרם לו רע ועונש, הרי הוא בְּגִין הַהוּא דַרְגָּא דְקֹא מְמַנְּא עֲלוֹי על ידי אותה המדרגה הממונה על אותו מעשה הרע שפיתתה אותו לחטוא, היא בעצמה עולה למעלה לקטרג עליו ואחר כך מביאה עליו פורענות, לכן אִית לֵיה לְמֶחֶבִי בֵּיה וּלְאוֹדְאָה עֲלֵיה יש לו לשמוח ולהודות להקב״ה על העונש שבא בעונותיו, דְּאִיהוּ גָּרִים לֵיה לְנַפְשֵׁיה לפי שהוא גרם לנפשו ע״י שנתפתה להיצר הרע, וְאִיהוּ אָזִיל בְּלָא יְדִיעָא והוא הלך בעולם בלא ידיעה שלא התבונן לדעת מה שנעשה ונפעל למעלה במעשיו, בעולם בלא ידיעה שלא התבונן לדעת מה שנעשה ונפעל למעלה במעשיו. בעולם בלא ידיעה שלא התבונן לדעת מה שנעשה הנפעל המופלת בפח.

=Matok MiDvash=

And he gives a reason for his words [why one should rejoice over his afflictions]: If that evil deed that he performed caused him evil and punishment in return, it comes at the hands of that negative force overseeing that particular evil deed, which caused him to sin in the first place! That force itself ascends to prosecute against him [in the Heavenly Court], and then brings retribution upon him. Therefore, he should rejoice and thank the Holy One, blessed be He, for the punishment that came in response to his sins. It is he who caused himself to fall to the evil inclination by going about his ways in the world unaware and not thinking about what happens above through his actions, thus causing him to fall to the evil inclination like a bird that falls into a trap.

Other deeds that a person engages in which serve no ultimate purpose will have to be accounted for, as the Zohar goes on to describe.

ההולך בדרכי השי"ת זוכה לשמחת הלב, יתפרש בו מי הוא הזוכה לשלות ומנוחת הנפש ושמחת הלב בעולם.

(מקור המלמת מהר פר׳ ולתל דף כע ע״ל, וכנילורינו כרך ה עת׳ אג-דט)
רַבִּי חִינִּיא קָם לֵילְיָא חַד לְמִלְעֵי בְּאוֹרַיִיתָא רבי חיים קם לילה אחד
לעסוק בתורה, וַהְוָה עְמֵּיה רַבִּי יוֹסֵי זוּטָא דַּהְוָה רַבְּיָא והיה עמו
רבי יוֹסי הקטן שהיה עדיין ילד, פָּתַח רַבִּי חִינִּיא וְאָמֵר התחיל לפרש מש״כ לֵּךְ אֶכוֹל בְּשָׁמְחָה לַחְמֶךְ וּשְׁתָה בְּלֶב טוֹב יֵינֶךְ כִּי כְבָר רָצָה הָאלהי״ם לֵּךְ אֶכוֹל בְּשִׁמְחָה לַחְמֶךְ וּשֹאל מַאי קָא שְׁלֹמֹה דְּאָמֵר הַאִּי קְרָא מה ראה אֶת מֵעֲשֶׂיךְ ושאל מַאי קָא חָמֶא שְׁלֹמֹה דְּאָמֵר הַאי קְרָא מה ראה שאמר פסוק זה שצריך לאכול הלחם בשמחה ולשתות היין בלב טוב,

=Matok MiDvash=

One Who Walks in the Ways of God Merits a Joyous Heart Here will be explained who is worthy of attaining a tranquil soul and a joyous heart in this world.

(Source: Zohar I on Va'era, 29a)

Rabbi Chiya arose one night to study Torah, and with him was Rabbi Yose HaKatan, who was then still a child. Rabbi Chiya began to expound upon the verse, "Go, eat your bread with joy, and drink your wine with a merry heart, for God has already accepted your actions." ⁵⁵ He asked: what did Shlomo ⁵⁶ see when he said this verse, that [the person] needs to eat bread with joy and drink wine with a merry heart? He answered: if you carefully analyze the words of Shlomo, you will see that each word was said with great wisdom. When he said "Go, eat your bread with joy" he

^{55.} Ecclesiastes 9:7

^{56.} Shlomo HaMelekh is the author of the Book of Ecclesiastes.

ומתרץ אֶלֶּא שָׁלֹמֹה כֶּל מִלּוֹי בְּחָכְמָה הְוֹוֹ אלא כשתדקדק בדברי שלמה תראה שכל דבריו אמרם בחכמה, וְהַאִּי דְּאָמֵר וזה שאמר לֵּךְ אֱכוֹל בְּשִׁמְחְה לַחְמֶךְ כונתו היתה, כי בְּשַׁעְתָּא דְּבַר נְשׁ אָזִיל בְּאוֹרְחוֹי דְּקְדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בשעה שהאדם הולך בדרכיו של הקב״ה, הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְקְרֵב לֵיה לְנַבְיה וְיָהִיב לֵיה שַׁלְוָה וְנַיִיחָא הקב״ה מקרב אותו אליו ונותן לו שלוה ומנוחה, כְּדֵין נַהְמָא וְחַמְּרָא דְּאָכִיל וְשְׁתֵי בְּחָדְוָה דְּלָבָּא ואז הלחם שאוכל והיין ששותה הוא בשמחת הלב, בְּגִין דְּהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אִתְרְעֵי שִּאוֹכל והיין ששותה הוא בשמחת הלב, בְּגִין דְּהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אִתְרְעֵי בְּעוֹבְרוֹי לפי שהקב״ה כבר נתרצה במעשיו אז הותרה לו השמחה כי בודאי שום דבר לא יטרידהו מעבודת הבורא אף על פי שישמח בלחמו ויינו.

=Matok MiDvash=

meant that when a person walks in the ways of the Holy One, blessed be He, the Holy One, blessed be He, draws the person near to Him and gives him peace and tranquility. ⁵⁷ Henceforth, the bread which he eats and the wine which he drinks will be with a joyous heart. This is because the Holy One, blessed be He, has already accepted his deeds, and consequently the joy has been opened up for him ⁵⁸. [At this point,] it is certain that nothing will prevent him from serving his Creator, even though he rejoices in his bread and wine. ⁵⁹

^{57.} The first word of the verse, *leth*, "go" or "walk", implies that a person walks in God's ways.

^{58.} Alternatively, this may be translated as "joy has become permitted for him", because even joy through bread and wine will not take him away from the service of his Creator.

^{59.} Although rejoicing in physical delights like bread and wine might be a sign of a person straying from the spiritual path, in this case it will not hinder his spiritual growth.

44

השמח בשבת זוכה למאמר השכינה זה שלי הוא, יבואר בו שהשכינה הק' מעידה ומכרזת על האדם הנכנס לביתו בליל שבת קודש בשמחה והארת פנים, שאיש זה משתייך אליה ומתפארת בו.

(מקור המאמר בזהר חדש פר' אחרי דף ס ע"א, ובניאורינו כרך ב עמ' חיג)

תָּא חְזֵי בא וראה, בְּיוֹמֶא דָא דְּשַׁבְּתָא ביום הזה של שבת, בְּעֵי בַּר נְשׁ לְמֶחֲדֵי בִּימְמָא וּבְלֵילְיָיא צריך האדם לשמוח ביום ובלילה, וּבְעֵי לְתַקְנָא בְּתוֹרָא וצריך להתקין ולערוך השלחן עם כל מיני מאכלים טובים, וְיַעֲבֵיד הַיִּדוּ לְּצִילַאִין וְתַתַּאִין ויעשה ויגרום שמחה לעליונים ולתחתונים [וכר׳].

אָם אָינִישׁ יֵעוֹל לְבַיְיתֵיה בְּחָדְוָוֹה אם האדם נכנס לביתו בשמחה בליל שבת, וִיקַבֵּל אוּשְׁפִּיזִין בְּחֶדְוָוֹה ומקבל את האורחים בשמחה, וְכַד אָתִי שָׁכִינָתָּא וּמַלְאָכִין, וְיָחֲזוּ שְׁרָגָא נְהַרָא, וּפְתוֹרָא מִתְתַּקְנָא וכשהשכינה

-Matok MiDvash=

One Who Rejoices on Shabbat is Worthy of the Shekhinah Declaring: "This One Belongs to Me" Here will be explained that the Holy Shekhinah bears witness and proclaims, of one who enters his home with joy and a pleasant countenance on the eve of the Holy Sabbath, that this person "belongs" to Her, and She glories in him.

(Source: Zohar Chadash on Acharei, 60a)

Come and see: on Shabbat, a person must rejoice by day and by night, and must prepare and set his table with all kinds of delicacies, and thereby bring joy Above and below.

If a person enters his home with joy on the eve of Shabbat, and receives guests with joy, when the Shekhinah arrives with the angels and sees the [Shabbat] candles lit, and the table set, and husband and wife in happiness and peace, at that באה עם המלאכים, ויראו נר דלוק, ושלחן ערוך, וְאִינִישׁ וְאִיתְּתֵיהּ בְּחֶדְוָה והאיש ואשתו הם בשמחה ובשלום, בְּהַאי שַׁעְתָּא שְׁכִינְתָּא אָמְרַת באותה שעה השכינה אומרת זֵה שָׁלִּי הוּא, ועליך נאמר יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בִּּךְּ אֶתְבָּאָר.

העוסק בתורה ניצול מכל מיני עצבות, בו יתפרש שאין שמחה כשמחת הדבקות וההתאחדות בהשי"ת, ועל ידי עסק התורה ושרשי זכות אבות מנצח את כח העצבות שמהשפעת הסמ"א.

(מקור המלמר פהר סדש פר׳ יתרו דף גא ע״א, ובניאורינו כרך ג עמ׳ רגא) אַזִינָא בָּסְפָּרָא דְּשָׁלֹמֹה מֵלְכָּא ראיתי בספרו של שלמה המלך, דְּאִית בְּנֵי

=Matok MiDvash=

moment the Shekhinah says: "This one belongs to me." And of this person it is said "...Israel, in whom I will be glorified." 60

One Who is Learning Torah is Saved from All Kinds of Sadness Here will be explained that there is no joy like the joy of cleaving to, and unifying with, God; and that through the study of Torah, and the merit of one's forefathers, the power of sadness that emanates from the Sitra Achra is defeated.

(Source: Zohar Chadash on Yitro, 51a)

I saw in the Book of Shlomo HaMelekh⁶¹ that there are

^{60.} Isaiah 49:3, "And He said to me: 'You are My servant, Israel, in whom I will be glorified."

^{61.} Besides authoring the Books of Proverbs, Ecclesiastes, and the Song of Songs, Shlomo HaMelekh is also said to have composed a number

נְשָׁא דְּאִתְיְלִידוּ כֵּד שְׁלְטָא עַנְפָּא דָּא כי יש בני אדם שנולדו בעת ששלט הענף הזה של כוכב שבתאי, וְאָנּוּן עֲצִיבִין תְּדִיר דְּלָא חַדְּאָן לְעָלְמִין והם עצבים תמיד ואינם שמחים לעולם, בַּר אִי לְעָאָן בְּאוֹרַיְתָא חוץ אם עוסקים בתורה, שעליה נאמר פקודי ה' ישרים משמחי לב, וְקָא אִתְאַחֲדָאן בְּקְדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא ומתאחדים ומתדבקים בהקב״ה, אז הם שמחים, כי אין שמחה כשמחת הדבקות בהקב״ה, וְעָם כֶּל דָּא אִי אִית בֵּיה בְּהַהוּא בַּר נְשׁ יְסוֹדִין וְשְׁרָשִׁין מִזְּכוּ אֲבָהָן ועם כל זה אם יש לאדם הזה יסודות ושרשים מזכות אבות, אז עַנְפָא דָּא דְּנָפִיק מִשַּבְּתָאי, לְּנָמִין נְצַח לֵיה ענף הזה שיצא משבתאי, לפעמים מנצח אותו זה האדם שנולד בעת ששלט ענף הזה, וְאָחִיד לֵיהּ ואוחז אותו שלא יביא אותו לידי עצבות.

=Matok MiDvash=

people that were born under the influence of the planet Saturn. 62 Such people are prone to constant sadness and are never happy—except when they are learning Torah, of which it is said, "The precepts of God are upright, rejoicing the heart..." 63 [Through the study of Torah,] they unify and cleave to the Holy One, blessed be He, and are then happy, for there is no joy like the joy of cleaving to the Holy One, blessed be He. Nevertheless, if such a person has [spiritual] foundations and roots from the merit of his forefathers, then this person who was born under the influence of the "branch" emerging from Saturn will sometimes be able to rule over this branch, and hold it so that he will not come to sadness. 64

of other works that were transmitted over the centuries. The Zohar is referring to one of these.

^{62.} Saturn, *Shahtai* in Hebrew, is especially influential on *Shahbat* (hence the name)—see *Teshuvot HaRashba* (Vol. 5, Siman 1).

^{63.} Psalms 19:9

^{64.} Even if such a person is not learning Torah, he can still be happy due to the merit of his forefathers.

בַּבֶּר הַזֹּהַר עִם פֵּרוּשׁ מְתוֹק מִדְּבָשׁ

העבודה בשמחה ממשיכה על האדם שמחה עליונה, יתבאר בו שהעבודה בשמחה מעוררת את השכינה ומוסיפה בה את השמחה.

(מקור המאמר בזהר פר' חלוה דף קפד ע"ב, ובביאורינו כרך ח עמ' סד)

עִבְדוּ אֶת יהו״ה בְּשִׂמְחָה פּי׳ אם האדם עובד את ה׳ בשמחה, אז חֶדְוָה דְּבָר נָשׁ מְשִׁיךְ לְגַבֵּיה חֶדְוָה אַחְרָא עִלְאָה שמחת האדם ממשכת אליו שמחה עליונה אחרת מהשכינה, הָכִי נְמֵי הַאִּי עַלְמְא תַּהְּאָה כְּגַוְוּנָא אִדְיִי אַתְעָרַת, הָכִי אַמְשִׁיךְ מִלְּעֵילְא כמו כן המלכות [השכינה] כמו שהיא מתעוררת על ידי בני ישראל המוסיפים בה שמחה, כך היא ממשכת שמחה ושפע מלמעלה [מבחינת] הבינה.

-Matok MiDvash=

Joyous Divine Service Draws Upon a Person a Heavenly Joy Here will be explained that joyous divine service awakens the Shekhinah and adds joy to her.

(Source: Zohar II on Tetzave, 184b)

"Serve Hashem with joy..." ⁶⁵ Meaning if a person serves God with joy, then his joy draws towards him an additional Heavenly joy from the Shekhinah. Similarly, just as *Malkhut* (Shekhinah) awakens through the Children of Israel who add joy to her, so too does she draw down joy and abundance from (the aspect of) Binah above.

65. Psalms 100:2

המוני מלאכי חבלה משתדלים למנוע השמחה בלימוד התורה וקיום המצות, בו יתפרש גודל החשש והפחד של משה רבינו ע"ה מהעבודה בעצבות ובמניעת השמחה.

(מקור המלמר מהר פר' פקודי דף רסד ע"ג נהיכלות, ונמלורטו כרן ע עמ' מקמו) מא"ף וְחמ"ה אָלֵין נָפְקִין כַּמְה אֲלַף וְכַמְּה רִבְּבָן מאלו הב' רוחות א"ף וחמ"ה יוצאים כמה אלפים וכמה רבבות מלאכי חבלה, וְכֻלְּהוּ נָפְּקֵי וְשָׁאַרָן עֲלַיְיהוּ דִּבְנֵי נָשָׁא וכולם יוצאים ושורים על בני האדם אִינּוּן דְשָׁאַרָן עֲלַיְיהוּ דִּבְנֵי נָשָׁא וכולם יוצאים ושורים על בני האדם אִינּוּן דְּמִשְׁתַּדְּלִין בְּאוֹרַיִיתָא, אוֹ דְּמִשְׁתַּדְּלֵי בְּמְלֵי דְמִצְוְה, וְאָזְלֵי בְּאָרְהָא דְּמִשְׁרָהְא שעוסקים במצות, או שהולכים בדרך לקיים איזו מצוה, בְּגִין דִּיְתַעַּאָבוּן וְלַא יָחֲדוּן בַּה כדי שיתעצבו ולא ישמחו לקיים איזו מצוה, בְּגִין דְּיְתַעַּאָבוּן וְלַא יָחֲדוּן בַּה כדי שיתעצבו ולא ישמחו

=Matok MiDvash=

Multitudes of Destructive Angels Strive to Prevent Joy in the Study of Torah and Fulfilment of Mitzvot Here will be explained the great worry and fear of Moshe Rabbeinu, peace be upon him, regarding [divine] service done with sadness and lack of joy.

(Source: Zohar II on Pekudei, 264b, Heikhalot)

From the two spirits called Af and Chemah emerge tens of thousands of destructive angels, and all of them emerge and rest upon people, who toil in the study of Torah, or in the fulfilment of mitzvot, or are on the way to fulfil some mitzvah. [They strive to] make people sad, so that they do not rejoice in the study of Torah and fulfilment of mitzvot—which must be fulfilled in joy, as it is written, "The precepts of God are right, rejoicing the heart..."

66. Psalms 19:9

בלימוד התורה ובקיום המצוה שעוסקים בהם, שצריכים לקיימם בשמחה, כמ״ש פקודי ה׳ ישרים משמחי לב. וּמִהְרֵין אָלֵין דְּחִיל מֹשֶׁה כַּד חָאבוּ יִשְׂרָאֵל וְנְדְּחִית מִן טוּרָא ומב׳ רוחות אלו ירא ופחד משה כשחטאו ישראל בעגל, וראה אותם ברדתו מן ההר דְּכָתִיב כִּי יָגֹרְתִּי מִפְּנֵי הָאַף וְהַחֵּמְה.

מקום מיוחד בעוה"ב להמברך ברכת המזון בשמחה, יתבאר בו רב מעלת ברכת המזון בשמחה ועין מובה, שבזה כביכול נותן כח וחיל בעליונים.

(מקור המאמר פוהר פר' ויקהל דף ריח ע"א-ע"ג, ונמאורינו כרך ח עמ' תסו- חסט) מאן דִּמְבָרַדְּ לְּקְדָשָׁא בָּרִידְ הוּא מִגוֹ שָׂבְעָא מי שמברך ברכת המזון

=Matok MiDvash=

And it was these two spirits that Moshe feared when Israel sinned with the Golden Calf, and that he saw upon his descent from the mountain, as it is written, "For I feared the *af* (anger) and *chemah* (wrath)" ⁶⁷.

There is a Special Place in the World to Come for One who Recites Birkat HaMazon in Joy Here will be explained the greatness of reciting Birkat HaMazon in joy and with a good eye. In this way, so to speak, one gives strength and valour to the worlds above.

(Source: Zohar II on Vayak'hel, 218a-b)

One who recites Birkat HaMazon to the Holy One, blessed

^{67.} Deuteronomy 9:19

להקב״ה מתוך השובע, בָּעֵי לְכַנְּוֹנָא לְבֵּיה וּלְשַׁוְּאָה רְעוּתֵיה בְּחֶדְוָה צריך לכוין את לבו ולשים את רצונו לברך בשמחה, וְלָא דִּיבְרֵךְ בְּחֶדְוָה בְּרָזְא דָּא לכוין את לבו ולשים את רצונו לברך בשמחה, וְלָא דִּיבְרֵךְ בְּחֶדְוָה בְּרָזָא דָּא אלא יברך בשמחה בסוד זה שאמרנו שהוא לשמח את השכינה, וְלִישַׁוּי רְעוּתֵיה וישים את רצונו לכוין זה הסוד דְּהָא אִיהוּ יָהִיב הַשְּׁתָּא לְאַחְרָא בְּעוֹתְיה וִשִּים את רצונו לכוין זה הסוד דְּהָא אִיהוּ יָהִיב הַשְּׁתָּא לְאַחְרָא בעין טובה, וּכְמָה דְּאִיהוּ מְבָרֵךְ בְּחֶדְוָה וּבְעֵינָא טָבָא וכמו שהוא מברך בשמחה ובעין טובה, הָכִי יְהְבִין לֵיהּ בְּחֶדְוָה וּבְעֵינָא טְבָא כך נותנים לו ברכות ושפע בשמחה ובעין טובה, וּבְגִין כָּףְ לָא יִשְׁתְּכֵח עָצִיב כְּלָל ועל כן לא יהיה בעצבות כלל בעת סעודתו אֶלֶא בְּחֶדְוָה וּבְמֵלִין דְּאוֹרָיִהְא אלא בשמחה ובדברי תורה שילמוד על השלחן, וְישַׁנֵּי לְבֵּיה וּרְעוּתֵיה לְמֵיהַב אלא בשמחה ובדברי תורה שילמוד על השלחן, וְישַׁנֵי לְבֵּיה וּרְעוּתֵיה לְמֵיהַב

-Matok MiDvash=

be He, from satiation must set his heart and willpower to recite the blessing with joy. One should not have any sadness, for sadness comes from the side of *kelipah*. 68 Rather, one should recite the blessing with joy, the secret of which has been discussed previously, that it gladdens the Shekhinah. One should have this secret in mind since in this way he is giving blessings to the Shekhinah with joy and a good eye. And just as he blesses with joy and with a good eye, so too is he given, in turn, blessings and abundance in joy and with a good eye. Therefore, one should never have any sadness whatsoever during a meal. Rather, one should rejoice and learn words of Torah at the meal table, and set his heart and will to give the blessings of Birkat HaMazon to the Shekhinah in the secret

^{68.} Literally "husks" or "shells", representing the unholy forces that conceal Hashem's holiness.

בְּרָכָה דָּא וישים את לבו ורצונו לתת ברכה זו של ברכת המזון אל השכינה, בְּרָכָה דָּא דִּאָצָטְרִיךְ בסוד הזה שלמדנו להמשיך שפע ברכות אל השכינה.

ואמר עוד כי רָזָא הָכָא יש כאן סוד בענין ברכת המזון, והוא כי אַרְבַּע רְתִיכִין שַׁלִּיטִין בְּאַרְבַּע סְּטְרִין וּמַשִּׁירְיָין ארבע מרכבות השולטות בדי רוחות ומחנות של מלאכי ארגמ״ן, אָתְזָנוּ מֵהָהִיא בּּרְכָתָא דְּשֶׂבְעָא נזונים מברכה ההיא שעל השובע, וּבְאִינּוּן מִלִּין דְּכָרוּךְ אַתָּה ובאלו הדבורים של ברוך אתה שבברכת המזון, אִתְהָנֵי וְאִתְרַבֵּי וְאִתְעַשְׁר בֵּיה נהנה ונגדלת ומתעטרת בהם השכינה, לכן וּמַאן דִּמְבָרַךְ ומי שמברך ברכת המזון, אִצְטְרִיךְ רְעוּתָא בְּקּדְיָה וּבְעִינָא טָבָא צריך להיות רצונו לברך בשמחה ובעין טובה, רְעוּתָל דְא כְתִיב ועל זה כתוב טוב עַיִן הוּא יְבוֹרְךְ ואמרו חז״ל (מוטס דף נְעַל דָא כְתִיב ועל זה כתוב טוב עִין הוּא יְבוֹרְךְ ואמרו חז״ל (מוסס דף לתּרָב.), אל תקרי יבורך אלא יברך, והיינו שיברך להקב״ה בעין טובה [וכוּי].

-----Matok MiDvash=

of that which we have learned—to draw an abundance of blessings to the Shekhinah.

And he further said: there is a secret here with regards to Birkat HaMazon. For there are four chariots which rule over the four directions and camps of the angels of *Argaman*. ⁶⁹ These are nourished by the blessings of the one who is satiated, and through the words of blessing in Birkat HaMazon, the Shekhinah delights and magnifies, and is crowned with them. Therefore, one who recites Birkat HaMazon should bless with joy and a good eye, and of this it is written, "He that has a good eye shall be blessed..." ⁷⁰ And our Sages said (*Sotah* 38b), "Do not read 'blessed' [*yevorakh*] but 'bless' [*yevarekh*]." In other words, one should bless the Holy One, blessed be He, with a good eye.

^{69.} Argaman (ארגמ"ן) is an acronym for the main celestial angels: Uriel, Raphael, Gavriel, Michael, Nuriel.

^{70.} Proverbs 22:9

טוֹב עַיּן, כְּמָה דְּאוֹקימְנָא כמו שפירשנו הוּא יְבְרֵךְ וַדַּאִי בְּעִינָּא טָבָא בְּקֹרְ הוֹא יברך ברכת המזון בעין טובה ובשמחה, ואמר וְלָאוֹ אִיהוּ לְמַגְּנָא לְבְרְכָא בְּחֶדְוָה ווֹא לחנם הוֹא לברך בשמחה, אלא דְּהָא מֵהַהִּיא בְּרָכָא וּמֵהָהוּא חֵידוּ שמברכה ההיא ומאותה השמחה, נָתַן מִלַּחְמוֹ לַדָּל, ודל הוֹא אֲתַר דְּאִצְטְרִיךְּ לְאָתְזָנָא מִכְּל סִטְרִין המקום שצריך להיות נזון מכל הששה קצוות [שש ספירות התפארת], לפי שהוֹא אֲתַר דְלֵית לֵיה מִגְּרְמִיה בְּלוֹם מקום שאין לו מעצמו כלום, והיינו השכינה שאין לה כלום אלא מה שמקבלת [מבחינת] התפארת, ולכן היא נקראת דל, אֲתַר דְּאָתְהְנֵי מִכְּל סִטְרִין שמקבלת מכל הששה קצוות המשפיעים בה, וְאָתְכְּלִיל מַבָּל סִטְרִין והוֹא המקום שנהנה מכל הששה קצוות המשפיעים בה, וְאָתְכְּלִיל מַבָּל סִטְרִין וֹנוֹלת מכל הקצוות וְוֹכוֹי).

-Matok MiDvash=

"A good eye", means as we explained, that one should recite Birkat HaMazon with a good eye and in joy. It is not for naught that one should recite Birkat Hamazon with joy, for it is from that blessing and that joy that "...he gives of his bread to the poor." "Poor" refers to the place which needs to be nourished from all six "extremities" (the six Sefirot of Tiferet [Zeir Anpin]), 72 for this his place does not have anything of itself. This [place] refers to the Shekhinah that has nothing but what she receives from [the aspect of] Tiferet [Zeir Anpin]. This is why She is called "poor". This place nourishes from the six extremities that influence her, and she is made up of [the shefa (plenty) that comes from] all these extremities.

^{71.} The continuation of the same verse, Proverbs 22:9, which reads in full: "He that has a good eye shall be blessed, for he has gives of his bread to the poor." The classic explanation for the term "good eye" is to be generous. One should share his meal with those who are not as fortunate. Such a person will be blessed. Here, the Zohar will give a more mystical explanation to the verse.

^{72.} See above, Note 6 and Note 42.

בֶּל מֵאן דִּמְבָּרֶךְ בִּרְבַּת מְזוֹנָא כִּדְקָא יָאוּת כל מי שמברך ברכת המזון כראוי, בְּחָדְוָה בִּרְעוּתָא דְּלְבָּא בשמחה וברצון הלב, שכרו יהיה כַּד סָלִיק מֵהַאי עָלְמָא כשנפטר מזה העולם, אֲתַר אִתְתַּקְנָא לֵיהּ גּוֹ רְזִין עַלְמָא מוכן לו בתוך סודות העליונים, בְּהֵיכָלִין קַדִּישִׁין עַלְּאָין מקום יהיה מוכן לו בתוך סודות העליונים, בְּהֵיכָלִין קַדִּישִׁין ובהיכלות הקדושים.

שמחה של מצוה מביאה לידי עבודת השם, יתפרש בו שהשמחה של מצוה המשיכה את רוח הנבואה על אלישע הנביא ע״ה.

(מקור המאמר במיקוני זהר מיקון סט דף קיט ש״ה, ובמאוריט כרך ג עמ׳ רט) וַאֲחָי יָבַל הַיָּה יובל, והוא היה אָבִי כַּל תּוֹפְשׁ כְּבּוֹר וְעוּגָּב ומפרש שרומז

-Matok MiDvash-

Each person who recites Birkat HaMazon properly, with joy and will of the heart, his reward when he leaves this world will be to receive a place prepared for him within the supernal secrets and holy Heavenly palaces.

The Joy of Mitzvah Brings One to Divine Service Here will be explained how the joy of mitzvah drew the spirit of prophecy upon Elisha HaNavi, peace be upon him.

(Source: Tikkunei Zohar #69, page 119a)

And the brother of Yaval was Yuval, who was the "father of all those who handle the harp and pipe." This verse

^{73.} Genesis 4:21. Yuval was history's first musician.

על אלו הַמְנַגְנִין בְּכָל מִינֵי נָגּוּנִין בשביל הנאת עולם הזה, וּבַר נָשׁ דְּחָדִי בְּהַרְּלֵי עְלְמָא ואדם ששמח בהם ומשתדל להתענג בהבלי העולם, עֲלֵיה אֲמֵר קְהֶלֶת עליו אמר שלמה המלך הנקרא קהלת שְׁמַח בְּחוּר בְּיַלְדוּתֶךְ וְגוֹמֵר פירוש תתענג ותשמח בתאוות עולם הזה, וּלְבָתַר מָה אָמֵר לִיה ואחר כך מה אמר לו קהלת, וְדָע כִּי עַל כָּל אָלֶה יְבִיאַךְ הָאלהי״ם לֵּיה ואחר כך מה אמר לו קהלת, וְדָע כִּי עַל כָּל אָלֶה יְבִיאַךְ הָאלהי״ם בַּמְשִׁפָּט שעתיד אתה להשפט בעונשים קשים עליהם, דַּעֲלַיְיהוּ אָמְרוּ מָאְרֵוּ מַמְתְנִיתִין שעל בעלי הזמר אמרו חכמי המשנה (נמס׳ סוטה דף מס ע״ה), זְמְרָא בְּבֵיתָא על ידי שמזמרים בבית במשתאות של תענוגי עולם הזה, סופו שיחרב ביתם, וזה שכתוב ״ושם אחיו יובל״ שהוא לשון בלה כנ״ל,

-Matok MiDvash-

alludes to those who play all kinds of melodies for the purpose of enjoyment in this world. And a person who rejoices in them, and strives to delight in the vanities of this world, of him Shlomo HaMelekh, also called Kohelet ["Ecclesiastes"], said, "Rejoice, young man, in your youth..." He was saying: delight and rejoice in the lusts of this world. And afterwards what does Kohelet tell him: "Know that for all these things God will bring you into judgment" for you are destined to be judged and receive harsh punishments for this. It is regarding [such] musicians that the Sages of the Mishnah (*Sotah* 48a) said, "If there is song in the house, there will be destruction in the house." This means that the songs in those houses of [alcoholic] drinking and earthly pleasure will ultimately cause those houses to

^{74.} Ecclesiastes 11:9

^{75.} The full verse reads: "Rejoice, young man, in your youth and let your heart cheer you in the days of your youth, and walk in the ways of your heart, and in the sight of your eyes; but know that for all these things God will bring you into judgment."

ובא לרמז שביתו יתבלה ויחרב, אֶלְא איזו שמחה מותרת, מה שכתוב וּשְׂמַחְתֶּם לְּפְנֵי יהו״ה אלהיכ״ם דהיינו שמחה של מצוה המביאו לעבודת השם, כְּבְנֵוֹ דְאָהְמֵר כעין שנאמר באלישע הנביא וְהְיָה כְּנַגֵּן הַמְּנַגֵּן וַתְּהִי עָלְיוּ בָּנֵוֹ לִי דִי השמחה המשיך עליו אלישע את רוח הנבואה.
יַד יהו״ה ר״ל על ידי השמחה המשיך עליו אלישע את רוח הנבואה.

=Matok MiDvash=

be destroyed. And this is what is meant by "And his brother's name was Yuval..." The root of Yuval is *bilah* [decay], as explained before 77, alluding to the fact that his house will decay and be destroyed. However, which type of joy is permitted? What is written, "You shall rejoice before Hashem, your God..." This is the joy of mitzvah which brings one to divine service, similar to what is said of Elisha HaNavi: "And it came to pass, when the musician played, that the Hand of God came upon him." meaning that through this joy, Elisha was able to draw upon himself a spirit of prophecy.

^{76.} Genesis 4:21

^{77.} Earlier in this essay of the Tikkunei Zohar, right before the part quoted here in this pamphlet.

^{78.} Leviticus 23:40

^{79.} II Kings 3:15. In other words, it isn't that all music is automatically sinful and forbidden, rather, music should serve to bring a person into a more spiritual mood, or to make a person more receptive to fulfil mitzvot, ultimately bringing one closer to God.

השמחה מצד הקדושה והעצבות מצד הסמ"א, בו יבואר שענין מדת השמחה היא מצד הקדושה, וההיפוך הוא מצד הסמ"א, והכונה היא על שמחה של מצוה.

(מקור המלמר מהר פר' פקודי דף רנה ע"ל נהיכלות, ובילותי כרך ע עמ' מטו-מיס)

וְכֹלֶּא כְּמָה דְּאִצְטְרִיךְ והכל היה כמו שצריך להיות, חִידוּ מִסְטְרָא דָּא

השמחה היינו הקדושה היתה מצד זה [אצל עשרה הרוגי מלכות], לפי

שעל ידי עליית נשמתם נתקנו ההשפעות מלמטה של פרצופי [ספירות] בינה

ומלכות, וַעֲצִיבוּ מִסְּטְרָא דָּא והעצבות היינו הסטרא אחרא היה מצד זה, לפי

ששלט על גופם הקדוש.

=Matok MiDvash=

Joy is From the Side of Holiness, Sadness is From the Sitra Achra Here will be explained that the characteristic of joy comes from the realm of holiness, and its opposite comes from the realm of evil. And the intention [here] is to joy of mitzvah.

(Source: Zohar II on Pekudei, 255a, Heikhalot)

[By the Ten Martyers] everything was exactly as should be. There was joy, meaning holiness, on the one hand, because through the ascension of their souls, the Sefirot of Binah and Malkhut were rectified here below.⁸⁰ And there was sadness from the Sitra Achra on the other hand, because it took control over their holy bodies.⁸¹

^{80.} The Ten Martyrs were ten Sages in Talmudic times that were executed by the Romans. They accepted the Heavenly decree of their deaths, and rejoiced even in their execution, as was famously demonstrated by Rabbi Akiva. In this way, they were able to affect a great tikkun.

^{81.} This is part of a lengthy passage in the Zohar which Kabbalisticly explains the deaths of the Ten Martyrs.

לפי שאמר שהשמחה היא ענין של קדושה לכן בדרך אגב מביא כאן את מאמר הבא, ואמר כְּתִיב וְשְׁבַּחְתִּי אֲנִי אֶת הַשְּׁמְחָה משבח אני את ענין השמחה, אֲשֶׁר אֵין טוֹב לְאָדָם תַּחַת הַשְּׁמֶשׁ היינו בעולם הזה, כִּי אִם לָאֱכוֹל וְלִשְׁתוֹת וְלִשְׁמוֹחַ כי האכילה והשתיה מביאים את השמחה, וְהוּא יִלְנָנוּ והשמחה תתחבר עמו, בַּעֲמְלוֹ בעת אשר יעמול, כל יְמֵי חַיְּיוּ אֲשֶׁר נְתַן לוֹ הָאלהי״ם לחיות, תַּחַת הַשְּׁמֶשׁ פִי׳ בזה העולם, ואל יצטער בטורח העמל. (מֹנִזוֹם), ומפרש ואמר, מש״כ וְשְׁבַּחְתִּי אֲנִי אֶת הַשְּׁמְחָה שמחת שואל וְכִי שְׁלֹמֹה מַלְכָּא מְשַׁבָּח דָּא וכי שלמה המלך משבח את שמחת תענוגי עולם הזה.

ומתרץ ואמר אָלָא וְשָׁבַּחָתִּי אָנִי אָת הַשָּׁמְחָה אין הכונה על שמחת תענוגי

=Matok MiDvash=

Since [the Zohar] stated that joy is a matter of holiness, it goes on a tangent to explain the following: It is written, "So I praised joy, that a man has nothing better under the sun..." Be meaning there is nothing better than joy in this world, "...to eat, and to drink, and to be joyous..." since eating and drinking bring a person joy "...and that this should accompany him..." that joy should bond with him "...in his labour..." whenever he works, all "the days of his life which God has given him" to live "under the sun" meaning in this world. One should not regret the travails of the labour. He now explains this [whole verse]. Regarding what is written, "So I praised joy...", we must ask: Did Shlomo HaMelekh praise the joy of the earthly pleasures of this world?

The answer is, that "So I praised joy..." is not referring

^{82.} Ecclesiastes 8:15

עולם הזה, אלא דָּא חֶדְנְוֹתָא דְּמַלְּכָּא קַדִּישָׁא זה הוא השמחה של מלך הקדוש ב״ה, בְּזִמְנָא דְּאִיהוּ שָׁלְטָא בְּשַׁבְּתָא וֹבְיוֹמִין טָבִין בזמן שהוא שולט, דהיינו בשבתות ובימים טובים, שאז יש שמחה למעלה, ואז צריך לאכול ולשתות ולשמוח למטה, דְּמִבְּל עוֹבְדִין טָבִין דְּבַר נְשׁ עָבִיד כי מכל המעשים טובים שאדם עושה בעולם הזה במעשים גשמיים של הגוף, אֵין טוֹב לְאָדָם תַּחַת הַשְּׁמֶשׁ, כִּי אִם לָאֲכוֹל וְלְשָׁתוֹת דהיינו וּלְאַחְזְאָה חָדְוָתָא בְּהַהוּא שבת ולהראות שמחה בזמן ההוא, כי שמחת שבת ויום טוב מתפשטת על כל ישראל, על כל אחד ואחד כפי בחינתו, (ומי שמתעצב ח״ו בשבת ויום טוב הוא פוגם בזו השמחה), בְּגִין דִּיהָא לֵיהּ חוּלְקְא שמתעצב ח״ו בשבת ויום טוב יהיה לו חלק לעולם הבא. לְעָלְמָא דְּאָתֵי כִי על ידי שמחת שבת ויום טוב יהיה לו חלק לעולם הבא.

ומש״כ וְהוּא יִלְוֵבּוּ בַּעֲמֶלוֹ שואל מַאן מי ילוה אותו, ואמר דָּא קַדְשָׁא

=Matok MiDvash=

to earthly pleasures of this world, but to the joy of the King, the Holy One, blessed be He, in the time that He "rules", which is on *Shabbatot* and *Yomim Tovim*, when there is joy Above, and it is then that one should eat and drink and rejoice below. Because from all the good deeds that a person does in this world, of the physical deeds of the body, there is "nothing better for a person under the sun than to eat, and to drink..." to eat the Shabbat meal, and to exhibit joy in that time, for the joy of Shabbat and Yom Tov spreads among all Israel, to each and every one according to his degree. (And one who is sad, God forbid, on Shabbat and Yom Tov damages this joy.) Through the joy of Shabbat and Yom Tov one will merit a portion in the World to Come.

And of what is written, "that this should accompany him in his labour," the question is: Who will accompany him?

יהו לְעַלְמָא דְּאָתֵי זהו בְּרִיךְ הוּא יִלְוָנוּר, וְיֵהַךְּ עַמֵיה לְאַעָלְא לֵּיה לְעָלְמָא דְּאָתֵי זהו הקב״ה שהוא ילוה אותו וילך עמו להביאו לעולם הבא.

דְּבֶר אַחֵר פירוש אחר על מש״כ וְהוּא יִלְוֶנוּ דורש מלת ילונו מלשון הלואה, ושואל מַאן הוּא מי הוא הלוה, ואמר הַהוּא בֵּר נָשׁ דְּאָכִיל וְשְׁתֵי וְחְדֵי זה האדם שאוכל ושותה ושמח לכבוד שבת ויום טוב, אז כָּל מַאי דְּאַפִּיק לְמֵיכַל וּלְמִיעָת כל מה שמוציא הוצאות לאכול ולשתות, הוּא יִלְנְנּוּ לְקְדְשָׁא בְּרִיךְ הוֹא מלוה אותו בהלואה להקב״ה, (לפי שסעודות שבת ויום טוב הם סעודות של הקב״ה, ואנו מוציאים הוצאות בשבילו, לכן נחשב לנו כאילו כביכול הקב״ה לווה מאתנו), וְאִיהוּ יָהִיב לֵיה כִּפְלֵי כִּפְלֵים והקב״ה נותן ומשלם לו כפלי כפלים, מִכָּל מַה דְּאַפִּיק בָּהַאי מכל מה שהוציא לצרכי שבת ויום טוב. כפלי כפלים, מִכָּל מַה דְּאַפִּיק בְּהָאי מכל מה שהוציא לצרכי שבת ויום טוב.

ואמר עוד כי בּתְרֵין אָלֵין אוֹזִיף בּר נְשׁ לְקַרְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בשני דברים

-Matok MiDvash=

It is the Holy One, blessed be He, who will accompany him and bring him to the World to Come.

An alternate explanation: "that this should accompany him" [yilvenii] comes from the word lo've, "loan". The question is: Who is the one who "loans"? This is the person who eats and drinks and rejoices in honour of Shabbat and Yom Tov. In this case, all that he spends on food and drink is a loan to the Holy One, blessed be He (since Shabbat and Yom Tov meals are meals of the Holy One, blessed be He, and we spend money for His sake, therefore it is as if, so to speak, the Holy One, blessed be He, has "loaned" from us.) Then the Holy One, blessed be He, repays him many times more for all that he has spent on Shabbat and Yom Tov.

Furthermore, with the following two things a person "lends" to the Holy One, blessed be He: One, when he has

60

אלו מלוה האדם להקב״ה, אחד כַּד חָיֵּיס לֵּיהּ לְמִסְכְּנָא כשמרחם ונותן צדקה לעני, השני וְכַד אַפִּיק בְּשַׁבְּתֵי וְזְמְנֵּי כשמוציא הוצאות על שבתות וימים טובים, דְּהָא כֹּלְּא אוֹזִיף לְקְדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא כי נחשב כאילו את כל מה שנתן לעני והוציא לשמחת שבת ויום טוב הוא מלוה אותו להקב״ה, כְּמְה דְאַהְּ אָמַר כמו שנאמר מֵלְנֵה יהו״ה חוֹנֵן דָּל מה שחנן ונתן לדל נחשב כאילו הלוה אותו לה׳, וּגְמוּלוֹ יְשַׁלֶּם לוֹ ומה שהוציא על הוצאת שבת ויום טוב ישלם לו הקב״ה גמולו משלם, לכן אין לצמצם על הוצאות שבת ויום טוב ישלם לו הקב״ה גמולו משלם, לכן אין לצמצם על הוצאות שבת ויום טוב וצדקה, כי הקב״ה ישלם לו כפל כפלים.

והסטרא היא שמחה והסטרא אָרְבְּלּ בְּבָּא שָּׁמְחָה, וְדָּא עֲצִיבוּ ובשביל זה, הקדושה היא שמחה והסטרא אחרא הוא עצבות, דָּא חַיִּים, וְדָּא מָוֹת הקדושה היא חיים והסטרא

-Matok MiDvash-

compassion and gives tzedakah to the poor. Two, when he spends money on Shabbatot and Yomim Tovim. In these cases, it is considered as if all that he gave to the poor and spent on the joy of Shabbat and Yom Tov is a loan to the Holy One, blessed be He, as it is written, "He that is gracious unto the poor loans to God..." What one has given to the poor in graciousness is considered like it was loaned to God "...and his good deed He will repay him." What one has spent on Shabbat and Yom Tov, God will repay him in full for this good deed. Therefore, one should not be stingy regarding tzedakah and the expenses of Shabbat and Yom Tov, since the Holy One, blessed be He, will repay him many times over.

Because of this, holiness is joy and the Sitra Achra is sadness; holiness is life, and the Sitra Achra is death; holiness is

^{83.} Proverbs 19:17

אחרא הוא מות, דָּא טוֹב, וְדָא רָע הקדושה היא טוב והסטרא אחרא הוא רע, דָּא גַּן עֵדֶן, וְדָא גֵּיהְנָּם הקדושה הוא גן עדן והסטרא אחרא הוא גיהנם, וֹכלַא דָּא בָּהְפּוּכָא דְּדָא ובכל דבר הסטרא אחרא הוא היפך מן הקדושה.

המשמח עניים זוכה שהקב"ה שמח עמו, בו יתבאר שאפילו בעלי הדין מכריזים על המשמח את העניים כאשר משביע אותם בסעודה, שכל הדינים במלים מעליו.

(מקור המאמר פור פר׳ אמור דף קד ע״א, ובניאורינו כרן יא עמ׳ חריב) אָבֵר רַבִּי אָלְעַזָר, אוֹרַיִיתָא לָא אַטְרַח עַלֵיה דְּבַר נָשׁ יַהִּיר, אַלָּא כְּבָּה

-Matok MiDvash=

דיביל התורה לא הטריחה את האדם לתת יותר מיכולתו, אלא כמו שיכול

good, and the Sitra Achra is evil; holiness is the Garden of Eden, and the Sitra Achra is *Gehinnom*; and regarding all things the Sitra Achra is the opposite of holiness.

One Who Gladdens the Poor Merits for the Holy One, blessed be He, to Rejoice With Him Here will be explained that even the [Heavenly] forces of judgement declare the nullification of all judgements upon one who gladdens the poor by satiating them with a meal.

(Source: Zohar III on Emor, 104a)

Said Rabbi Elazar: the Torah does not burden a person to give more than what he is able to. Rather, one should give according to his abilities, as it is written, "Every man shall ליתן, דְּכְתִיב אִישׁ כְּמַהְנֵת יָדוֹ כברכת ה׳ אלהי״ך אשר נתן לך. וְלָא לֵימָא אִינִישׁ, אֲכוּל וְאֶשְׁבַע וְאַרְוֵוִי בְּקַרְמִיתָא ולא יאמר האדם, אכול ואשבע וארוה תחילה, וּמַה דְּיִשְׁהְאַר אָתֵן לְמִסְכְּנֵי ומה שישאר מסעודתי אתן לעניים, אֶלָא רֵישָׁא דְּכֹלֶּא דְּאוּשְׁפִּיזִין הוּא אלא ראשית הכל הוא של האורחים, דהיינו שיתן מנה יפה להעניים שהוא חלק האושפיזין, וראוי שהם יטלו חלק בראש, וְאִי חַבִּי לְאוּשְׁפִּיזִין וְרַנִּי לוֹן, קְדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא חָבִי עְמֵיה בראש, וְאִי חַבִּי לְאוּשְׁפִּיזִין וְרַנֵּי לוֹן, קְדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא חָבִי עְמֵיה ומשביע אותם, אז הקב״ה שמח עמו, וְאַבְּרָהָם קְרֵי וֹאם משמח את העניים ומשביע אותם, אז הקב״ה שמח עמו, וְאַבְּרָהָם קְרֵי עַלֵּיה ואברהם איש החסד קורא ומכריז עליו אָז תְּתִעְנַג עַל יהו״ה, וְיִצְחַקּ

=Matok MiDvash=

give as he is able, according to the blessing that Hashem, your God, has given you." ⁸⁴ A person should not say, "First I will eat and satisfy myself and drink to my content, and whatever remains from my meal I shall give to the poor." Rather, the first of everything should go to the guests. One should give to the poor a bountiful portion, since it is the portion of the *ushpizin*, ⁸⁵ and it is fitting to give them their part first. And if he gladdens the poor and satiates them, then the Holy One, blessed be He, rejoices with him. And Avraham, the man of Chessed, ⁸⁶ calls and declares regarding

^{84.} Deuteronomy 16:17

^{85.} Spiritual "guests". Earlier in this passage, the Zohar explains that besides "inviting" the spiritual guests to one's Sukkah, one must also give of his meal to poor people, because they are a part of the ushpizin, and the ushpizin are pleased when a person gives of his meal to the poor. [The ushpizin are Avraham, Yitzchak, Yaakov, Moshe, Aharon, Yosef and Dovid.]

^{86.} Each of the *ushpizin* corresponds to one of the lower seven Sefirot: Avraham to Chessed, Yitzchak to Gevurah (or Din), Yaakov to Tiferet, Moshe to Netzach, Aharon to Hod, Yosef to Yesod, and Dovid to Malkhut.

קָאָרֵי עֲלֵיהּ ויצחק שהוא בעל דין קורא ומכריז עליו, מה שכתוב כָּל כְּלִי יוּצֵר כל כלי זיין המחודדים, עָלַיִךְ לֹא יִצְלָח לא יהיה להם הצלחה עליך, ר״ל לא יזיקו לך.

=Matok MiDvash=

this person, "Then you shall delight in God..." ⁸⁷ And Yitzchak, the master of judgement, calls and declares regarding this person what is written, "No weapon that is formed against you shall succeed..." ⁸⁸ Meaning, they will not succeed against you or be able to harm you.

^{87.} Isaiah 58:14

^{88.} Isaiah 54:17

השמחה היא שכר המצוה

עוד רמז [- הכתוב והיה עקב תשמעון שעל תיבת והיה - דרשו רז"ל שהוא מלשון שמחה -] על דרך אומרו (תהלים י"מ) פקודי ה' ישרים משמחי לב, והוא אומרו והיה, השמחה תהיה עקב תשמעון, ופירוש עקב "שכר עסק התורה תשמחהו", והוא מה שרמז התנא באומרו (אבות פ"ד) מצוה גוררת מצוה וכו' ששכר מצוה "מצוח שהיא השמחה".

[אור החיים הק׳ ריש פרשת עקב (דברים ז, יב)]

=Matok MiDvash=

Joy is the reward of a mitzvah

"And it shall come to pass (v'hayah), because [ekev] you will listen" (Deuteronomy 7:12) The Sages taught that the word "v'hayah" connotes joy. The holy Or HaChaim (Rabbi Chaim ibn Attar, c. 1696-1743) commented on this opening verse of parashat Ekev, based on this teaching of the Sages, with the following:

This [the words "V'haya ekev tishmaun"] alludes to what is said (Psalms 19:9) "The precepts of God are right, rejoicing the heart" Meaning, v'hayah itself, ie. joy itself] is the reward for listening [to God's precepts]. And the meaning of "ekev" is because "the reward for engaging in Torah will gladden him." This was alluded to by the tanna who said, "A mitzvah leads to another mitzvah for the reward of a mitzvah is a mitzvah" (Avot 4:2), [the second] "mitzvah" being joy.